

Ali, a gyáva vitéz

KURD NÉPMESÉK

**Fordította
PÓR JUDIT**

TARTALOM

- A kertész fia meg Kor-ogli, a szegények védelmezője**
A három tarfejű
Ali, a gyáva vitéz
- Mahmud, a vadász, Ozmán, a vitéz, és Aszad, a katona**
Az oroszlán meg az egér
- A ló, a kakas, a bárány, a kisnyúl meg a farkas**
Kinek a munkája nehezebb?
- Az öregember, a padisah meg a tolvajok**
Harminc bárány egy imáért
A pásztor tizedik fia
Aszlán

A kertész fia meg Kor-ogli, a szegények védelmezője

Igaz-e, nem-e, nem tudom, de úgy beszélnek, hogy Aldzsavaze városában élt egyszer egy öreg kertész a fiával. Egészen kicsi kertje volt az öregembernek, csak alma termett benne. De senki úgy nem tudott bánni a gyümölcsfával, mint az öreg kertész. És a fia mindenben segített neki. Azt szerette volna, ha belőle is olyan jó kertész válna majd, mint amilyen az apja. Akármit csinált az öreg, a fia mindig a nyomában volt. Mindent megfigyelt és megjegyzett.

Mikor megérett az alma, apa és fia óvatosan leszedte, és fonott kosarakba rakta. Nem győzött gyönyörködni a fiú az almájukban: semelyik szomszédjuknak nem termett ilyen piros meg zamatos almája. Az öreg bérelt egy tevét a kereskedőkaraván tulajdonosától, és elvitte eladni az almát a szomszédos városokba. Annak az árából éltek aztán egész esztendőben.

Hanem egy kora tavaszon ágynak esett az öreg kertész, és érezte, hogy ő már fel nem kel többet. Odahívta a fiát, és azt mondta neki:

- Fiam, elhagy az erőm. Nemigen érem én már meg az almaszüretet. Én téged sok mindenre megtanítottalak. Gondozd az almafákat, ahogy együtt gondoztuk őket. Ősszel meg szedd le, ami termett, és vidd el a piacra. Csak el ne feledd a tanácsomat: Katan városába sohase vidd, mert megjáród. Gonosz a katani padisah. Ha a szeme elé kerülsz neki magának vagy akár csak a szolgálainak, jaj neked, oda az alma is, a pénz is.

- Nem felejttem el a tanácsodat, apám - felelte a fiú, a könnyeit törülgetve.

Néhány nap múlva meghalt az öreg kertész. A fiú tisztességgel eltemette. „Mármost hogy leszek meg magamban?” - gondolta. De megjött a tavasz, ott volt a sok kerti munka.

Fogta a fiú az ásót, görbe kést, fűrész, és tenni-venni kezdett az almafák körül.

Virágba borultak a fák. Nyár közepére tele lettek terméssel. Roskadoztak az ágak a gyümölcs súlya alatt. A fiú ott nem hagyta volna a kertet egy pillanatra se: hol az egyik ágat kötözte fel, hogy le ne törjön, hol a másikat támasztotta meg karóval... Úgy tett, ahogy az apja tanította.

Mikor megérett az alma, a fiú óvatosan leszedte, fonott kosarakba rakta. Bő termés volt. Elment a fiú a kereskedőkaraván tulajdonosához, tevét bérelt, és elvitte az almát a szomszéd városba. Azon a pénzen, amit kapott érte, megélt a következő almaszüretig... Eltelt egy esztendő, el a másik is. A harmadik évben leszüreteli a fiú a termést, kosarakba rakja, megy a karaván tulajdonosához, hogy tevét béreljen.

Hanem a gazda azt mondja:

- Megvannak a tevéim, megvannak a hajcsárain is. Csak most Katan városába küldöm a karavánt. Maga a padisah parancsolta így.

Megpróbálta a fiú rávenni a karaván gazdáját, hogy engedjen el egy hajcsárt valamelyik másik városba, de az megmakacsolta magát:

- Nem szegem meg a padisah parancsát, nem szállok szembe az akaratával.

Elszomorodott a fiú, nem tudta, mitévő legyen: apja azt parancsolta, Katanba ne menjen, más városba meg nem tudja elszállítani az almát. „Odavész a termés - kesergett a fiatal kertész -, miből élek aztán egész esztendőben? - Gondolkodott, gondolkodott, aztán elszánta magát: - Elmegyek Katanba. Hátha észre se veszik a padisah szolgálái, és nem lesz semmi bántódásom. Ha meg lesz, hát egyre megy: így is, úgy is oda az alma.”

Hazavitte a tevét, felrakta rá az almás kosarakat, és útnak indult a karavánnal Katanba. Kora reggel értek a városba. Akinek almája volt, mind a piacra tartott. A fiú velük. Leszedte a kosarakat a tecéről, és árulni kezdte az almát. Ilyen piros, zamatos almája senkinek se volt a piacon. Szólongatni se kellett a vevőket. Még fel se kelt a nap, és a fiú már el is adta az egészet. Összerakta az üres kosarakat, megszámlálta a pénzét, és beletette az erszényébe, az erszényt meg jó mélyre bedugta az ingébe. Azok, akik vele együtt jöttek, még a felét se adták el az almájuknak. „Megvárom őket, együtt megyünk haza - gondolta a fiú -, addig járok egyet a városban, nézelődök, megnézem a padisah palotáját. Sok a nép az utcán, senki se törődik velem. Nem érhet baj. És egy szolgáját se látni semerre a padisahnak.”

Nem tudta a fiatal kertész, hogy a padisah szolgálói ott szaglászni a nép közt, csak éppolyan ruhában, mint a városbeliek, nem lehet megkülönböztetni őket a többitől. Az egyik már régen észrevette a fiút, azt is látta, hogy a pénzét számolja. Mikor a fiú kiment a piacról, és elindult a városba, a padisahnak ez a szolgája a nyomába eredt. A fiú meg csak ment, ment a város utcáin, gyönyörködött a magas kőházakban, szökőkutakban, medencékben. Ahogy így mendegélt, egyszer csak kiért egy nagy térre. Éppen egy tornyos, roppant palota elébe. Sohase látott még ilyen palotát, de azért csak nem mert egészen közel menni hozzá. Messziről nézegette a színes kövekkel kirakott, finom mintákkal kifestett falakat.

- Szép palotánk van, ugye? - kérdezte hirtelen egy ismeretlen hang.

A fiú összerezett, körülnézett, hát egy városbeli ember áll mellette, kedvesen néz rá, mosolyog. A fiú megnyugodott egy kicsit, hanem az ember (persze a padisah szolgája volt) mézédés hangon folytatta:

- Mindjárt látni, hogy értelmes fiú vagy te. Tudod, mi a szép. Sok csudálatos dolog van a mi városunkban, kár, hogy a legcsudálatosabbat nem láttad.

A kertész fia nem gyanított semmi rosszat, azt mondta:

- Hát melyik a legcsudálatosabb? Elmondanád, jó ember?

- A királylány a legcsudálatosabb minálunk, a padisahunk lánya. Olyan szépet még nem látott a világ. Abban a magas toronyban lakik, és ugyan nem sokan dicsekedhetnek el vele, hogy megláthatták.

Elfutotta a láng a fiú arcát.

- Ó, ha csak a fél szememmel láthatnám!

- Bajos, nagyon bajos, de lesz, ami lesz, segítek neked. Kerüld meg a padisah palotáját, és amott, a túlsó kapunál meglátsz egy márványlócát. Ül le arra a lócára, és várj! Odamegy hozzád a strázsa, és megkérdi, mire vársz. Te csak mondd neki, hogy szeretnéd látni a padisah lányát. De tudd meg, a padisah erősen megparancsolta a strázsáknak, hogy szedjenek sápot attól, aki a lányát akarja látni. Ha nincs pénzed, adhatok. Majd megadod, ha lesz.

- Van nekem pénzem, és köszönöm a jó tanácsot - felelte a fiú.

Elbúcsúzott a városbeli embertől, és elindult a palota fala mentén. Megkerülte az egész palotát, és a legtúlsó kapunál meg is látta a márványlócát. Leült hát a lócára, és várt. Várt, várt, de csak nem ment oda hozzá senki. A fiú már épp el akart menni, mikor kivágódott a kapu, és kijött rajta a strázsa.

- Mit ülsz itt a palota kapujában, mire vársz? - kérdezte mérgesen a kertész fiától.

- Egy jó ember azt mondta nekem, hogy itt lakik a királylány. És én nagyon szeretném látni - felelte tisztelettudóan a fiú.

- Hát azt tudod-e, mit parancsolt a padisah, kifizeted-e a sápot? - kérdezte szigorúan a strázsza.

- Van pénzem, ne félj - mondta a fiú, és elővette az erszényét.

A strázsza elvigyorodott, és azt mondta:

- No jól van, akkor gyere utánam!

A fiú ment utána. Bementek a kapun, a strázsza rátolta a nagy, nehéz zárat is, és indult a torony felé, a fiúnak meg intett, hogy menjen vele. Ahogy odaértek a toronyhoz, a strázsza elővette a kulcsot, kinyitotta a vasajtót, és elindultak felfele a sötét csigalépcsőn. Mentek, mentek, míg csak a torony legtetejébe nem értek. A fiú körülnézett, és meglátott a padlóban egy vasajtót meg egy kicsi kis ablakot.

- Adjál két aranypénzt, és benézhetsz az ablakon, megnézheted a királylányt - szólt a strázsza.

A fiatal kertész tüstént elővette az erszényét, kivett belőle két aranypénzt, odaadta a strázsának, aztán letérdelt és odahajolt az ablakhoz. Egy szőnyeggel beborított kerek szobát látott. A falnál, puha párnákon egy lány ült, a padisah lánya. A fiú ránézett, és kővé dermedt: kimondhatatlanul szép volt a királylány. „Nem álmodom?” - gondolta a fiú, és le nem vette a szemét a lányról. De a lány messze volt az ablaktól, és a fiú szeretne volna jól szemügyre venni.

- Közelebbről nem nézhetném meg? - kérdezte a strázsát.

- Hát éppen feljöhetsz ide a királylány, hogy jobban megnézhesd, de azért ide kell adnod az egész erszényt. Így parancsolta a padisah.

- Nesze, itt van az erszény, csak megnézhessem közelebbről is a királylányt! - kiáltotta a fiú mindenről megfélemlítve: az apja parancsáról is, meg arról is, hogy az egész vagyona benne van abban az erszényben, és még egy kerek esztendő van hátra az új termésig.

A strázsza megragadta az erszényt, kinyitotta a vasajtót a fiúnak, és lekiabált valamit a királylánynak. A királylány felállt, elébe ment a fiúnak, és némán megállt előtte. Látta a fiú, hogy még szebb, mint amilyennek messziről hitte. Karcsú volt, gyönggyel kivarrott kerek kis sapka a fején, aranylánc a fehér homlokán. Sugár szemöldöke, fekete a szeme, akár a holdtalan éjszaka. De a fiú észrevette, hogy nem vidám a szeme.

- Miért olyan szomorú a szemed, te királylány? - szólította meg bátran a padisah lányát.

- Aki rabságban él, nem ismeri az örömet - felelte a lány.

Mindjárt megtetszett neki az ismeretlen fiú. De a strázsza nem engedte, hogy beszélgessenek. Félrelökte a fiút, a lánynak pedig megparancsolta, hogy menjen vissza a szobájába. Ahogy ereszkedett lefelé a hágcsón a királylány, a strázsza már csapta is be a vasajtót, és jól bezárta. Azután kivezette a fiút a toronyból, és utánakiáltott:

- A közelébe ne merészkedj a toronynak, ha kedves az életed!

A fiú csak ment, ment a városban, azt se tudta, merre jár, és egyre ott volt előtte az a szomorú szemű királylány. Sokáig járkált így, aztán egyszer csak észbe kapott, megkereste a piacot, és kérdezősködni kezdett, hogy vajon hol van az ő karavánja. Mondták neki, hogy az a karaván már réges-régen elindult hazafelé. Ott maradt hát egyedül a kertész fia az idegen városban. Hát csak kószált erre-arra, míg egyszer csak egy dús bolthoz nem ért. Csak megállt az ajtajában, és se té, se tova. A bolt gazdája kinézett az utcára, és ráförmedt a fiúra:

- Mit ácsorogsz itt? Ha venni akarsz valamit, hát gyere be, vedd meg, ha meg nem, hát elmenj az ajtóból, ne állj a vevők útjába, ne takard el az árut!

Azt mondja neki a kertész fia:

- Ne kergess el engem, jóember. Kérdeznék tőled valamit, csak nem merek.
- Mondd csak meg, mit akarsz.
- Vajon vannak-e ebben a városban jó emberek, akik segítenek azon, aki bajbajutott?
- Nem értem, hogy mit akarsz, te csavargó - haragudott meg a gazdag kereskedő. - Ha bajba kerültél, hát mássz ki magad belőle. Fialat vagy még, futja az erődből. Hanem a boltom környékéről eltakarodj, mert hívom a padisah szolgáját!

Látta a fiú, hogy a gazdag boltos nem segít rajta, gyorsan elment hát a boltja tájékaról. Ment, mendegélt. Addig ment, míg egy kövezetlen, keskeny utcácskába nem ért. A sarkon dűledező kis bódé állt. Az ajtajában ősz szakállú öregember ült egy három lábú kisszéken. A fiú odament hozzá, tisztelettel köszöntötte, és megkérdezte:

- Mondd meg nekem, tiszteletre méltó öreg, vannak-e ebben a városban jó emberek, akik segítenek a bajbajutottakon?
- Már hogyan lennének? A mi utcánkban akárki segít rajtad, nem hagy el a bajban. Itt van mindjárt az öreg Akub - mutatott a bódé gazdája egy öregemberre, aki épp akkor jött kifelé egy házikóból, és elindult valahová az utcán -, ő is de sok embert kihúzott már a bajból! Eredj csak utána, mondd el neki, mi bánt, aztán ha az én segítségem is kell, gyere vissza, én mindig örülök a vendégnek.

Megköszönte a fiú az öregembernek, hogy olyan barátságosan felelt neki, és utánasiétt a derék Akubnak. Utol is érte, meghajolt. Az öreg megállt, ránézett a fiúra, és így szólt:

- Látom, nem idevalósi vagy.
- Nem, Aldzsavazében születtem.
- Magam is jártam már Aldzsavazében. Volt ott egy jó barátom, egy kertész, Nadar nevezetű.
- Én Nadar kertész fia vagyok.
- Örülök, hogy láthatlak. Vajon él-e még az én Nadar barátom?
- Sajnos, eltemettem édesapámat, most egyedül élek.

Elszomorodott az öregember, búsan ingatta a fejét, eltűnődött. Azután azt mondta:

- Sajnálom az én Nadar barátomat, áldott legyen az emlékezete. Nála jobb kertésszel sohase találkoztam... És teveled mi történt? Hogy kerültél ebbe a városba?
- Nem tudom, szabad-e szaporítanom a gondjaidat...
- Beszélj, beszélj, hiszen a barátom fia nem idegen nekem!

Elmondta neki a fiú, hogyan jött a városba az almával, hogyan került a toronyba a padisah lányához, hogyan adta oda az erszényét pénzesztül a strázsának.

- De nem azért búsulok, hogy egyedül vagyok ebben az idegen városban. Nem is az erszényemet sajnálom. Megszerettem a padisah lányát, és szomorkodom, hogy be van zárva a toronyba, és nincs egy teremtett lélek, akivel szót válthatna. Nem tudom, hogyan segíthetnék rajta, nem tudom, viszontlátom-e még valaha.

Az öreg Akub meghallgatta a fiút, és azt mondta:

- Jól ismerem a padisah lányát. Tanítója voltam valamikor. Később a padisah elrejtette a toronyban, hogy senki se láthassa a szépségét. Azóta sápot szedet a kapzsi padisah attól, aki látni akarja a lányát. Sajnálom a szegény királylányt. A padisah már engem se enged be hozzá.

De néha, amikor nincs a városban, a strázsa beereszt a toronyba. Most is épp a palotába igyekszem. A padisah elment vadászni. Talán láthatom a királylányt is, megvigasztalgotom, és téged is megemlítelek. Te csak várj meg a ligetben.

A jó Akub elvezette a fiút a ligetbe, megmutatta, hol várjon rá, maga pedig elindult a palotába. Ismerős strázsa állt a kapuban, megismerte az öreg tanítót, és felvezette a toronyba. Lassan, lassan kapaszkodott fel az öreg a torony lépcsőjén. Odafenn a strázsa kinyitotta a vasajtót, és az öregember lement a tanítványához. Megörült a királylány Akubnak, puha párnára ültette. Azután tapsolt egyet, behívta a szolgálóját, megparancsolta, hogy hozzon egy csésze kávé az öregnek. A szolgáló behozta a kávé, azután kiment, a királylány meg szemrehányóan így szólt öreg tanítójához:

- De rég nem voltál itt, tanítóm! Már azt gondoltam, elfelejtettél. Csak búsulok itt magamban, sírdogálok reggeltől estig.

Az öreg Akub azt felelte, hogy mikor a királylány apjaura a városban van, a strázsa pontosan teljesíti a parancsát, és nem engedi fel a tanítót a toronyba. Megemlítette a fiatal kertészt is, a barátja fiát.

- Megszeretted téged, nem tud nélküled élni. Mit mondjak neki, vajon reménykedhet-e?

A királylány azt felelte, hogy neki is megtetszett a fiú.

- De vajon megengedi-e valaha is az én szigorú atyám, hogy találkozzunk? Mondd meg neki: jobb, ha elmegy a városunkból, mert apám szolgálói a nyomára bukkannak, beárujják apámnak, és akkor jaj lesz árva fejének. Rajtam meg nem segít. Legalább annyi vigaszom legyen, hogy neki nem esik bántódása. Add oda neki emlékül a képemet.

A királylány elővette a képét, és odaadta a tanítónak. Az öreg Akub jól eldugta, elbúcsúzott a padisah lányától, és leballagott a toronyból.

Kiment a ligetbe, megkereste a fiút, aki már alig várta, hogy megjöjjön az öreg. Akub odaadta neki a képet, és szóról szóra elmondta, amit a királylány üzent. Így fejezte be:

- Azt is mondta a padisah lánya, hogy ne maradj tovább a városban, és a padisah szolgálóinak a szeme elé ne kerülj valahogy.

- Hát most mitévő legyek, apó?

- Nem tudom, fiam. Segítettem, amiben tudtam, többet nem tehetek. Eredj a szomszédomhoz, az öreg boltoshoz. Talán most ő segíthet rajtad.

Elindultak visszafelé a kicsi kövezetlen utcán. A fiú elkísérte a jó Akubot a házáig, megköszönte a segítségét, a jóságos szavait, elbúcsúzott tőle, és ment az öreg boltoshoz. Sötétedett már, de az öregember még mindig ott üldögélt a bódéja előtt a lócán.

- No, hát segített rajtad a jóságos Akub? - kérdezte, mikor a fiú odament hozzá.

- Megtett értem mindent, amit csak tehettem. De a szívem sebét csak nem gyógyíthatta be.

- Hát micsoda seb az, hogy még a bölcs Akub se tudta begyógyítani?

Elmondott neki a fiú szép sorjában mindent: hogy kicsoda ő, miért jött a városba, hogy került a toronyba, ahol a padisah lánya sínylődik, hogymint esett, hogy beleszeretett, és mit üzent neki a lány az öreg Akubbal.

Gondolkodott, gondolkodott az öreg, tépdeste az ősz szakállát, aztán azt mondta:

- Igen, fiam, most már senki más nem segíthet rajtad, csak Kor-ogli, a bajba jutottak védelmezője, a szegények jótévője. Hallottál már róla?

- Hallani hallottam, a tevehajcsárok mindig emlegették, valahányszor almát szállítottam. Tudom, hogy Kor-ogli senkit el nem hagy a bajban, kiáll a szegény emberekért. De hát hol keressem én Kor-oglit, hogyan jutok el hozzá? És hát hogy menjek el így hozzá, üres kézzel?

- A Csamlibel-hegyen lakik, a várban. Majd én elmondom neked, hogy kell odamenni. És nem kell ajándékot vinni neki. Kor-ogli nem padisah, nem helytartó. Kor-ogli hős. Nem kér ajándékot az embertől, nem akar meggazdagodni. Örül, ha segíthet a szegény emberen. Van minden a várban, ami magának meg a barátainak kell. De ha kedveskedni akarsz neki, aludj meg itt nálam ma éjszaka, holnap reggel pedig eredj el a piacra, vedd el egy kosár almát, bérelj egy öszvért, és vidd el az almát Kor-oglinak meg a barátainak. A Csamlibel-vár magas hegyen áll, ott nem terem alma. Kor-ogli meg a barátai nehéz csatákat vívtak, sok súlyos sebesültjük van, az almától hamarabb talpra állnak a betegek. Majd én adok neked pénzt az öszvérré meg az almára.

A kertész fia ott maradt éjszakára a jó öregnél. Pirkadatkor felkeltek, és együtt mentek ki a piacra. A fiú igyekezett minél szebb almát összeválogatni, az öreg meg kerített öszvért. Feltették az almát az öszvérré, az öreg elkísérte a fiút a város széléig, és megmagyarázta, hogyan jut el a Csamlibel-várig.

- Ötnapi járóföld. Ne igen állj meg, és le ne térj az útról. Ha találkozol Kor-oglival, mondd meg neki, hogy az öreg boltos üdvözlí.

A fiú megköszönte az öreg szívességét, elbúcsúzott tőle, és útnak indult.

Hadd menjen hát a fiú a Csamlibelbe vezető úton, mi meg nézzük meg, mit csinál Korogli, a híres hős, a bajba jutottak védelmezője, a szegények jótévője.

Kor-ogli és a társai pihentek a nehéz harcok után, gyógyígtatták a sebesülteket. Egyszer Kor-ogli azt kérdezte:

- Mit kellene még szerezni a nehéz sebben kínlódóknak?

A társai összenéztek, gondolkoztak, de aztán csak nem mondtak semmit, úgy vélték, mindenkük megvan a sebesülteknek. Hanem Kor-ogli azt mondja:

- Jó lenne almát keríteni nekik. Ki vállalkozik rá, hogy elmegy Katan városába, vesz almát, és estére vissza is ér vele?

Kor-ogli bajtársai mind nagyon bátrak, mind nagyon vitézek voltak. De most senki se jelentkezett: tudták, hogy Katan ötnapi járóföldre van, egy nap alatt nem lehet megjárni az utat oda-vissza. Akkor Kor-ogli hívatta a lovászt. Mikor bejött a lovasz, azt mondta neki:

- Vezesd ki az istállóból az én gyors lábú Szellómet, és nyergeld fel! Magam megyek el az almáért.

A lovasz kivezette az istállóból a gyors lábú Szellót, felnyergelte, felkantározta. Kor-ogli nyeregre pattant, és elszárguldott Katan irányában.

A kertészfiú meg ezenközben öszvérét hajszolva igyekezett Csamlibelbe. Egyszer csak meglátott egy porfelhőt a távolban. A felhő sebesen közeledett. „Egy lovas jön amott - gondolta a fiú. Letért az útról, megállt az útfélen. - Hátha rossz ember? Nekem meg nincs fegyverem” - tűnődött. Felvett egy jó nagy követ, hátát az öszvérnek vetette és várt.

A lovas melléje ért, meghököltette a gyors lábú lovat. A tüzes paripa felágaskodott, rágta a zablát, de a lovas erősen markolta a kantárszárát.

- Hová tartasz, vándor? - kérdezte Kor-ogli a fiútól. Mert ő volt az, a kertész fia, de hát Kor-ogli persze nem tudta, mert sohase látta.

- Csamlibel várába megyek, Kor-oglihoz, a híres vitézhez, a bajba jutottak védelmezőjéhez, a szegények jótévőjéhez.

- Hát a kosaradban mit viszel?

- Almát Kor-ogli bátor harcosainak.

„Vajon nem a padisah kémje? - gondolta Kor-ogli. - Ki kéne puhatolni valahogy, hogy miféle ember.”

- Sose menj te Kor-oglihoz, adok én neked aranyat az almáért! - ajánlotta Kor-ogli, és egy jó kövér erszényt mutatott a fiúnak.

- Kell is nekem a pénz! Nem adom oda az almát senki másnak, csak Kor-oglinak - felelte a fiú, és felemelte a követ. - Eredj csak odébb, Isten hírével!

Nagyon a szíve szerint való volt ez a beszéd a vitéz Kor-oglinak, gondolta is magában: „Nem, ez nem kém. A padisah cselédje ugyan vissza nem utasította volna a pénzt!” De a fiatal útonjárónak csak ennyit mondott:

- Ó, becsületes ifjú, a bátyámnak nehéz sebe van, adjál neki egy kis almát!

- Vegyél csak belőle, vidd el a bátyádnak, a többit meg elviszem Kor-oglinak.

Kor-ogh vett az almából, belecsomózta a kendőjébe, megköszönte a kertész fiának, elbúcsúzott tőle, megfordította a lovat és elvágtatott. A kertész fia pedig megkönnyebbülten felsóhajtott, kivezette az öszvért az útra, és ment tovább.

Kor-ogli visszatért Csamlibel várába, és odaadta az almát a sebesülteknek. Nagyon csodálkoztak, hogy ilyen hamar megtért Katanból. De Kor-ogli nem mondta el, mi történt. Este, mielőtt lefeküdt, megparancsolta a vár kapuját őrző vitézeknek:

- Hajnalban egy fiú jön ide öszvérrrel meg egy kosár almával, mondjátok meg neki, hogy pihenjen egyet, aztán vezessétek hozzám.

Az aldzsavazebeli kertész fia pedig csak ment, mendegélt. És az ötödik napon, mikor a nap felkelt, meglátott egy magas hegyet, azon pedig egy bevehetetlen várat. „Hát ez Csamlibel vára!” - örvendezett magában a fiú, és nógatni kezdte az öszvért.

A várkapuban álló harcosok meglátták az öszvéres-kosaras fiút, és mindjárt tudták, hogy ez lehet az a vándor, akit Kor-ogh említett. Barátságosan fogadták, beengedték a várba, és mikor kipihente magát, bevezették Kor-oglihoz.

Ahogy a kertész fia belépett és köszönt, tüstént megismerte azt az embert, akivel az úton találkozott. „Hát ő volt az! Én meg nem adtam oda neki a kosarat, kövel akartam elzavarni!” Zavarodottan állt, nem tudta, mit tegyen, mit mondjon.

Kor-ogli elmosolyodott, és barátságosan szólt hozzá:

- Nem baj ám, hogy tegnap nem ismertél meg. Hiszen sohase láttál. Azért meg, hogy nem adtad oda a kosarat, nem kívántad meg az aranyat, nem ijedtél meg a fegyveres lovastól, azért dicséretet érdemelsz, nem szidást. Köszönöm az almát, sebesült társaim nagyon megörültek neki. Itt nálunk a hegyen nem terem alma... Mondd hát el, mi szél hozott ide!

Kor-ogli barátságos arca, kedves szava tüstént megnyugtatta a kertész fiát. Elmúlt a zavara. És rendre elmondott mindent: hogy kicsoda ő, hová való, mi történt vele Katanban, hogyan látta meg a padisah lányát, mit üzent neki a lány, mikor a bölcs Akub nála járt. A derék öreg boltos üdvözlését se felejtette el átadni. Végezetül azt mondta:

- Megszerettem a padisah lányát. Akármerre járok, mindig csak őt látom, mindig csak vele beszélek. Nem tudom, hogy lehetne elvinni a kegyetlen padisahtól, hogy lehetne kiszabadítani a toronyból, ahol sínylődik, egyre csak ezen töröm a fejem. És jó emberek azt mondták, hogy rajtad kívül senki se segíthet rajtam. Ezért merészeltem eljönni hozzád, hogy elmondjam, mi bánt.

Kor-ogh figyelmesen végighallgatta, némán bólogatott. Mikor a fiú elmondta a mondókáját, gondolkodott egy kicsit, és így szólt:

- Jól tetted, hogy eljöttél hozzám. Hallottam már a padisah szépséges lányának szenvedéseiről. Megígérem neked, hogy elmegyek hozzá. Ha az a szándéka, hogy elhagyja a palotát, segítek neki megszökni, és a feleséged lesz. Még ma Katanba megyünk. Eredj, válassz magadnak lovat és fegyvert! Megparancsolom, hogy adjanak neked mindent, ami csak kell egy jóra való fiatal harcosnak.

Behívta azokat a harcosokat, akik bevezették hozzá a kertész fiát, és megparancsolta nekik, hogy segítsenek a fiúnak fegyvert választani, és mutassák meg neki a lovakat. Megörült a fiú, megköszönte Kor-oglinak a jóságát, és elment a két harcossal lovat meg fegyvert választani.

Kor-ogli pedig felugrott, kiment a szobájából, és átment a barátaihoz.

- Most nincs ideje a pihenésnek, hadra készüljétek! Megyünk Katanba! - kiáltotta.

És elmondott nekik mindent a fiúról, a bánatáról, a szépséges lányról, akit a toronyban senyveszt a padisah.

- Segítünk a szegény fiún, kiszabadítjuk a lányt! - kiáltották egyszerre Kor-ogli bajtársai.

Ki-ki felkapta a fegyverét, szaladt az istállóba harci paripájáért.

Kor-ogli megvárta, míg mind összegyűltek, meggyőződött róla, hogy a kertész fia is lovon ül már, maga is felpattant karcsú lábú ménjére, és indulj-t vezényelt.

Kilovagoltak a várból, és vágatni kezdtek a Katanba vezető úton: elől Kor-ogli a Szellőn, nyomában a bajtársai harci paripájukon és velük a fiú, az aldzsavazei kertész fia. Minden lovasnak tízféle fegyvere volt. A kopja a nyereghevederhez erősítve, a kard a hüvelyben, a pisztoly az övben. Sebesen vágattak a lovasok, az égig verték a port.

Ritka volt a pihenő, rövid az éjszakai nyugalom. Harmadnap estére a távolban feltűnt Katan városa. Kor-ogli körülnézett, meglátott a közelben egy szakadékot, arrafelé irányította a lovat. A lovasok ügettek utána. Poroszkál Kor-ogli a lován és töpreng: „Kit vigyek magammal?” És hirtelen eszébe jut, hogy nemrégiben egy Kara nevű fiatal vitéz érkezett hozzá a várba. „No, hát őt viszem magammal, meglátom, mit ér a fiú!”

A lovasok mind leereszkedtek a menedékes hegyoldalra a szakadékba, hogy majd ott megpihennek. Kor-ogli azt mondta:

- Maradjatok itt és várjatok meg! Ha segítségre lesz szükségem, hírül adom.

A kertész fiát is otthagya. Csak a padisah lányának a képét kérte el tőle. A fiú odaadta a képet. Kor-ogli eltette, a fegyverét is elrejtette, hogy meg ne lássák, és Karával útnak indultak.

Ahogy egy kicsit eltávolodtak a többiektől, Kor-ogli elhatározta, hogy próbára teszi Karát: nem gyáva-e, való-e kard a kezébe, hogy tud vagdalkozni. Előre engedte Karát, maga meg visszafogta a lovát. Aztán rákiáltott:

- Állj meg, Kara! Védj magad, szeretném tudni, jó kardbíró ember vagy-e!

Kardot rántott, megsarkantyúzta a Szellőt, és rárohant Karára. De a fiatal vitéz nem ijedt meg: megfordította a lovát, és felkészült a viadalra. Kor-ogli teljes erejéből lesújtott, igyekezett kiütni Kara kezéből a kardot. De az ifjú harcos erősen fogta a markolatot, és minden támadást ügyesen visszavert. Látta Kor-ogli, hogy Kara nem gyáva, vívni is tud, rákiáltott hát:

- Jól van, Kara! Látom már, hogy nem vagy gyáva, és jó kardbíró ember vagy!

Mentek hát tovább. Mire Katan alá értek, alkonyodott már. Kor-ogli emlékezett rá, hogy a város szélén, egy kis házikóban él egy öregasszony, a padisah lányának a szolgálója. Megkereste a házikót, leugrott a lováról, és bekopogtatott. Az öregasszony kinézett a kopogásra, Kor-ogli tisztelettudóan köszöntötte, és szállást kért magának meg Karának éjszakára. Az öregasszony megörült nekik:

- A vendég szerencsét hoz. Csak hát én szegény vagyok. Nem tudlak illendően megvendégelni benneteket.

- Drága lakománál többet ér a jó szó - felelt meg neki mindjárt Kor-ogli.

Az asszony ellátta Kor-ogli meg Kara lovát, és a vendégeket bevezette a házba. Leültette őket, meg is kínálta, amivel tudta, aztán így szólt:

- Pihenjete csak! Látom, messziről jöttök, elfáradtatok. Nekem a padisah palotájába kell mennem. A padisah lánya fél éjszaka egyedül a toronyban. Szomorú szegény, reggeltől estig csak a könnyeit hullajtja. Van ott még szolgáló elég, de engem szeret a legjobban.

- Jól van, anyó, eredj a palotába, mi meg alszunk reggelig. De van ám nekem egy nagy kérésem - mondta Kor-ogli.

- Mondjad csak, fiam, a vendégért mindent megteszek, ami csak tőlem telik.

- Nem tudnád kimódolni, hogy bejussak a padisah lányához a toronyba?

- Hát bizony nem könnyű az. A padisah nemrég jött meg a vadászból. Megtudta, hogy Akub, az öreg tanító fent járt a toronyban, szörnyű haragra gerjedt, elcsapta a régi őrséget, és megparancsolta, hogy rajtam kívül egy teremtetett lelket se eresszenek be a toronyba. De nem tudsz-e vajon százon¹ játszani vagy énekelni? Akkor azt mondhatnám, hogy hazaérkezett a vándorlásból a férjem, a híres énekmondó. A királylány megkérné az apját, hogy hadd hallgassa meg.

Kor-ogli nemcsak a harchoz értett. Senki nálánál jobban nem játszott a százon, senki szebben nem énekelt. Örömmel hallgatta, amit az asszony mondott, és azt felelte:

- Már hogyan tudnék, csak hogy nincs nálam a szádom, otthagytam Csamlilél várában. Itt az erszényem, holnap, ha jössz hazafelé, vedjél egyet a városban.

Fogta az erszényt az öregasszony, és elment a palotába. Kor-ogli meg Kara pedig lefeküdt aludni. Pirkadatkor felébredtek, és várták a gazdaasszonyt.

Délre megjött, hozta a százt.

---

¹ Száz: pengetős keleti hangszer

- No, itt a száz, fiam. Ma este velem jössz a palotába. A királylány rávette padisah apját, hogy az őt beengedhessen téged a toronyba.

Megvárták az estét, akkor Kor-ogli fogta a százt, és elindult az asszonnyal a palotába. Karának, fiatal útitársának pedig meghagyta:

- Te maradj itt. De szürkületkor ülj lóra, és vágtsd a padisah palotájához. A Szellőt vezesd száron a magad lova mellett, és a kardomat se felejtsd itt. De ügyelj, hogy az örök szeme elé ne kerülj! Hagyd a lovat valami félreeső helyen, és éjfélkor gyere a palota falához, oda, ahol az a magas torony van. Segítségemre kijutni a toronyból a padisah lányával, ha beleegyeznek, hogy itthagya a palotát. Ha nem, egyedül jövök ki, és elmegyünk a városból.

Az öreg szolgáló egy kövezetlen, görbe kis utcán vezette végig Kor-oglit. Hamarosan kiértek a főtérre, megkerülték a palotát, és megálltak a kapu előtt. Akkor Kor-ogli azt mondja az öreg-asszonynak:

- Vezess engem a padisah lányához, magad pedig eredj haza! Ha nem térek vissza, ne maradj a városban! Menj el hamar az öreg boltoshoz. Ő majd elbújtat.

Az asszony figyelmesen végighallgatta, aztán bekopogott a kapun. A strázsa kinézett:

- Te vagy az? Ez meg kicsoda?

- Énekmondó. Azt parancsolta a padisah, be kell engedni a királylányhoz. Én bekísérem hozzá, aztán hazamegyek.

A strázsa kinyitotta a kaput, beengedte az öreg szolgálót meg Kor-oglit az udvarba. Bezárta utánuk a kaput, és odavezette őket a toronyhoz. Elővette a kulcsot, kinyitotta a nehéz ajtót. Vaksötét volt a lépcső. A strázsa fáklyát gyújtott, és világított a látogatóknak. Az öregasszony ment utána, Kor-ogli meg támogatta. Felértek a toronyba. Kor-ogli körülnézett, és látta, hogy a fal ott van közvetlenül a bástya mellett, és azon túl már a tér.

A strázsa benyitott a vasajtón, mondta nekik, hogy menjenek le a padisah lányához, ő meg leült az ajtó mellé, és várt.

Az öregasszony meg Kor-ogli lement a királylány szobájába. A királylány már várta őket. Leültette az énekmondót, megparancsolta a fiatal szolgálónak, hogy kínálja meg valamivel a vendéget, aztán menjen aludni.

- Ha megengeded, úrnőm, én is elmegyek - szökött az öregasszony. - Az énekmondó majd énekel neked, nem fogsz unatkozni.

- Jó - egyezett bele a királylány, és elbocsátotta az öregasszonyt.

A szolgáló meghajolt, felment a kis lépcsőn a toronyba, és a strázsa kikísérte a kapuig. De a királylány szobájába vezető vasajtót elfelejtette becsukni. Akkor jutott eszébe, mikor már odalenn volt. „Nem baj, bezárom a torony ajtaját, olyan magasról igazán nem lehet elszökni. Majd ha az énekmondó el akar menni, lejön és kopog. Meghallom és kieresztem” - gondolta a strázsa.

Kor-ogli pedig fogta a százt, kifeszítette a húrokat, és játszani, énekelni kezdett. Szomorú dalba kezdett. Énekelt, és lopva nézegette a lányt. A királylány hallgatta, hallgatta, és egyszer csak sírva fakadt.

- Mi baj, miért sírsz? - kérdezte kedvesen Kor-ogli.

- Hát hogyne sírnék, jó énekmondó? Csak sínylődöm itt a toronyban, mint madár a kalitkában. A napvilágot se látom.

- Ne sírj, vigaszodra jöttem - szólt Kor-ogli, és elővette azt a képet, amit a királylány adott a kertész fiának.

- Hogy került ez hozzád? - rebbent fel a lányka - Hol az a fiú, akinek én ezt adtam, él-e, nem fogták el apám szolgálói?

- Ne félj, te kedves lány! Az aldzsavazei kertész fia él, és nagyon vár téged. Itthagynád-e a padisah palotáját?

- Vajon a madár nem örül, ha kirepülhet a kalitkából? Hát én talán nem szeretnék kiszabadulni a toronyból? - kiáltott fel a lány. - De hát hogy lehetne? Ki menthetne meg engem, ki segíthetne meg, hogy viszontláthassam a kertész fiát?

- Ha viszont akarod látni a kertész fiát, ha feleségül akarsz menni hozzá, én segítek neked. De a toronyból nem könnyű kijutni.

- Én semmitől se félek, csak segíts elmenekülnöm innen! - könyörgött a lány.

Felkapaszkodtak a kis lépcsőn a torony tetejére. Kor-ogli elhozta a lány szobájából az összes szőnyeget meg takarót, és bebugyolálta a királylányt. Aztán odament a torony szélére, és halkán leszólt. Kara tüstént válaszolt, már ott várakozott.

- Kapd el a lányt! - mondta Kor-ogli.

Ledobta a padisah lányát, Kara elkapta, és szépen letette. De a strázsa mégiscsak meghallotta a beszédjüket. Nagy riadalom támadt.

Kor-ogli látta, hogy az udvarban fények villannak fel, és gyorsan leugrott a toronyból. Kara nem tudta elkapni, Kor-ogli egy kőre zuhant, és eltörött a lába. Megijedt a hűséges Kara, odarohant hozzá, hogy segítsen rajta. A padisah lánya is odaszaladt, de Kor-ogli rájuk kiáltott:

- Gyorsan a lovakhoz! Hagyjátok itt nekem a kardokat, magatok pedig fussatok a városból! És küldjétek segítséget! Majd csak megvédem magamat, míg ideér.

Kara odaadta Kor-oglinak mind a két kardot, és futott a lánnyal a lovakhoz. Lóra kaptak, elvágattak.

Kor-ogli kapta a kardokat, és odébb kúszott, el a palotától. Mire a padisah fegyveresei oda-futottak a falhoz, már nem volt ott senki. Hanem a padisah meghallotta a zajt, hívatta a szolgálait, azok pedig elmondták neki, hogy eltűnt a királylány. Szörnyű haragra gyulladt a padisah, megparancsolta, hogy keressék meg a lányát.

Futottak a fegyveresek, hogy teljesítsék az erős parancsot. Fáklyákat gyújtottak, és mindent jól szemügyre vettek a környéken. A palotától nem messze volt egy szikla, abban egy hasadék. Látják ám a fegyveresek, hogy a sziklahasadékban valami idegen ember lappang. Kor-ogli volt az. A padisah fegyveresei rárohantak. De ő a sziklafalnak vetette a hátát, felemelte mind a két kardot, és vagdalkozni kezdett. Lesújt a jobb karjával: vagy tíz ellenség felhempergőzik. Lesújt a bal karjával: a másik tízet mintha elfűjták volna. Így küzdött kivilágos-kivirradtig, akkor kinéz, és látja, hogy rohanvást jön a segítség, száguldanak már hűséges barátai harci paripájukon. És velük a hű Kara és az aldzsavazei kertész fia. Kopjájuk a nyereghevederhez erősítve, pisztolyuk, meztelen kardjuk a kezükben. Átverekedték magukat az ellenséges katonákon, odavezették Kor-oglihoz gyors lábú lovát, a Szellőt, felsegítették vezérüket a nyeregbe, és elvágattak.

Kimenekültek a városból. Odarobogtak a szakadékhoz, ahol előző nap rejtőztek. Ott várt rájuk a padisah lánya, az öreg szolgálója, Akub, a tanító, meg az öreg boltos.

Valamennyien visszatértek Csamlibel várába.

A felcser meggyógyította Kor-oglit. Csak hát attól fogva Kor-ogli örök életére sánta maradt. Azt beszélnek, erről akarták megismerni, mert mindenütt keresték: városokban, karaván-szerájokban. De Kor-oglit el nem fogja senki!

Kor-ogli így szólt a kertész fiához:

- Én hát teljesítettem a kérésedet, megszabadítottam a padisah lányát. Egymásra leltetek. Menjetek, éljete boldogul!

Így találta meg a boldogságát az aldzsavazei kertész fia.

A három tarfejű

Egyszer régen élt a városban egy öreg fegyverkovács. Csinált tört, kardot, pikát, pajzsot, páncélinget, és eladta, abból élt a családjával. Ügyességének híre idegen országokba is eljutott; ha külhoni kereskedő járt a városban, mindig vett tőle fegyvert, és drága ajándékként vitte haza.

Volt az öreg fegyverkovácsnak három fia. A legidősebbet Babeknak hívták, a középsőt Mohamednek, a legkisebbet meg Szafónak. Elég csúf volt mind a három: alacsony termetű, púpos, kopasz. És úgy hasonlítottak egymásra, hogy még az anyjuk se tudta, melyik melyik. Hogy mégis meg tudja különböztetni őket, más-más ruhát adott rájuk. Az egyiknek színes gyapjúból készített sapkát, a másiknak rikító színű vászonból varrt inget. Az emberek mindig kíváncsian bámulták a torz fivéreket meg a tarkabarka öltözéküket.

Az öreg maga mellé vette a fiait a műhelybe, és taníttatta őket a mesterségre. Mind a három nagyon szófogadó volt, nagy igyekezettel csinálták, amire az apjuk tanította őket, és hamar kitanulták apjuk mesterségét. Babek, a legidősebb fiú dolgozott a legszebben, és hamarosan maga is olyan szép fegyvereket kovácsolt már, mint az apja. Örült az öreg, hogy ilyen ügyes a fia, mondta is a feleségének esténként, mikor hazament:

- Hála istennek, a mi Babek fiunk most már nálam is ügyesebben edzi az acélt. Nemsokára a helyemre állhat, és én megpihenhetek egy kicsit.

Örült az anya is. Mélyen meghajolt, jobb kezével megérintette a földet, aztán a szívét és a homlokát:

- Hála istennek, hála istennek... - suttogta.

Így éldegéltek...

Egyszer csak az öregember nagybeteg lett. Az öregasszony meg a fiúk ugyancsak búslakodtak. Hívták a mullát, az imádkozott, szent mondásokat írt egy darab papírra, és meghagyta, hogy a papírt tegyék vízbe, de úgy, hogy a beteg észre ne vegye, a vizet pedig itassák meg vele. Úgy tett az asszony, ahogy a mulla mondta, de az öreg csak nem lett jobban. Napról napra gyengült. Akkor doktorokat meg vajákosokat hívatott az öregasszony. Adtak is mindenféle gyógyszerket, füveket a betegnek, de csak nem segíthettek rajta, meghalt az öregember.

Az apa halála után Babek, a legidősebb fiú lett a családfő.

Nem henyéltek a testvérek, dolgoztak vállvetve, és semmiben sem láttak szükségét. Anyjuk mindennap főzött nekik ebédet, és elvitte a műhelybe.

Sok-sok nap telt el így. Az anya gondját viselte a háznak, a fiúk a műhelyben szorgoskodtak. Így éltek volna, békében és egyetértésben, míg a világ világ, ha egyszer csak valami váratlan dolog nem történik.

Egyszer a helytartó fia, vadászatról hazatérőben, elment pajtásaival a műhely elé, és meglátta a három testvért. A legkisebb fiú a fűjtatónál állt, és élesztette a tüzet. Mohamed az üllőnél dolgozott: tűzfogóval egy darab izzó vasat tartott, és kalapálta. Valahányszor ráütött, szanaszéjjel repkedtek a szikrák. Babek pedig egy kész kardot tartott a kezében, és finom mintákkal cifrázta a markolatát.

A városi helytartó fia odament a műhely ajtajához, és csúfolni kezdte a fiúkat. A mesteremberek rá se hederítettek, dolgoztak tovább. De a helytartó fia nem hagyta annyiban a dolgot. Kikapott egy marék sarat az öntözőárból, és Babek fejéhez vágta.

Babek szörnyű haragra gerjedt, egészen belevörösödött. Megmarkolta a kardot, utánvetette magát a helytartó fiának, és a kard lapjával teljes erejéből rásújtott a hátára. Az előkelő ifjú üvöltve elterült, a pajtásai vitték haza.

Babek meg visszafutott a testvéreihez, elmondta, mit tett a helytartó fiával.

- Fivéreim, bezárkózzunk a műhelybe, és senkit se eresztünk be, ha jönnek értem - tette hozzá.

Bezárkóztak a műhelybe, és folytatták a munkájukat.

Közben a helytartó megtudta, mi történt, és megparancsolta, hogy vezessék hozzá a bűnöst, aki kezet emelt a fiára. Az örök nyomban teljesítették a parancsot, körülfogták a műhelyt, de látták, hogy be van zárva. Betörték az ajtót, megfogták a három testvért, megkötözték és a városi helytartó elébe hurcolták őket.

Ránézett a helytartó a három torzszülöttre, és azt mondta:

- Ne öljük meg őket, még a halált se érdemlik meg. Vigyétek ki őket a térre, mindegyiknek száz korbácsütés, aztán kergessétek ki őket a városból!

Úgy is tettek a szolgák. Kivezették a testvéreket a térre, rájuk mérték a száz-száz korbácsütést, és kikergették őket a városból...

Elindultak a testvérek az ismeretlen úton. Mennyit mentek, mennyit nem, nem tudjuk, de egyszer csak elértek egy helyre, ahol háromfelé ágazott el az út.

Azt kérdi Szafo, a legkisebb fiú:

- Melyik útra térünk?

- Jobb lesz, ha együtt maradunk. Menjünk jobbra - mondta a középső fiú.

- Nem, Mohamed, ne menjünk együtt! - kiáltotta Babek - Azt akarod, hogy mindig csak nevéssenek rajtunk az emberek? Menjünk külön-külön, mindegyikünk más úton, úgy jobb lesz.

A fiúk szót fogadtak Babeknek, és ki-ki azon az úton indult el, amelyiket a legidősebb fiú kijelölte neki.

Hadd menjen hát a két kisebb a maga útján, mi menjünk Babekkal, nézzük meg, hová jutott, mi történt vele.

Ment, mendegélt Babek, és eljutott Bagdad városába. Sokáig bolyongott a városban, és rábukkant egy utcára, ahol mindenféle vastárgyakat készítő műhelyek voltak. Voltak ott fegyvermesterek, kovácsok, de gelencsérek is, meg szabók is. Babek megállt az egyik műhely előtt, amelynek a gazdája kést meg tört csinált, és köszönt a gazdának:

- Szálem alejkum!

- Alejkum szálem, idegen - köszönt vissza a gazda.

- Honnan tudod, hogy idegen vagyok?

- A ruhádon látom, nálunk nem hordanak ilyet.

- Csakugyan nem vagyok idevalósi. Fogadj fel engem, derék mester, csinállok én neked olyan kardokat meg töröket, amilyet még Damaszkuszban se találsz.

- No, csak ne dicsekedj, elébb dolgozzál! Meglátom, hogy dolgozol, és ha csakugyan érted a mesterséget, felfogadlak.

- Jól van, csak ennem adj a munkám fejében, és engedd meg, hogy itt alhassak a műhelyben.

A gazda beleegyezett.

Babek néhány nap alatt megmutatta az öreg mesternek, hogy mit tud. Annak nagyon megtetszett a munkája, fel is fogadta segédjének.

Ott éldegélt Babek az öreg mesternél, sokáig-e, nem-e, nem tudjuk. Hanem egyszer csak megbetegedett az öregember, és meghalt. Babek lett a műhely gazdája.

Hadd maradjon hát Babek Bagdadban, mi meg lássuk, hová került Mohamed és Szafo.

Mohamed, a középső fiú sok várost bejárt, de sehol se ért révbé, majd éhen vészett.

A legkisebb fiú is városról városra bolyongott, és azon élt, amit jó emberek adtak neki. Egyszer is egész nap csatangolt, egy egész tarisznyára való kenyeret összeszedett, és elhatározta, hogy kimegy a városból a forráshoz, ott eszi meg a vacsoráját, és pihen egyet.

Odaért Szafo a forráshoz, amely magas fák gyűrűjében csörgedezett, leült a fűbe, elővett a tarisznyából egy darab kenyeret, és falatozáshoz látott. Egyszer csak látja ám, hogy egy ember alszik az árnyékban. Nézi, nézi, hát megismeri Mohamed bátyját, de milyen sovány, milyen sápadt! Szafo felkeltette Mohamedet, megölelték egymást, sírva fakadtak.

- Mi történt veled, Mohamed? - kérdezte Szafo. - Miért vagy ilyen sovány?

- Hogy mondjam el neked, Szafo testvér? Nagy földet bejártam, sehol nyugovásra nem lelhettem, eltörődtem, sokat koplaltam...

Szafo megosztotta vele a kenyerét, mind a ketten jóllaktak, nagyot ittak rá a forrásvízből. Aztán elhatározták, hogy ha lemegy a nap, és sötétedni kezd, visszamennek a városba, és bekéredzkednek éjszakára a karavánszerájba. Úgy is tettek. Szürkületkor felkerekedtek, bementek a városba. Odaálltak a karavánszeráj gazdája elé, és azt mondták:

- Szálem alejkum, becsületes gazda! Szegény vándorok vagyunk, engedd meg, hogy itt töltsük az éjszakát!

A gazda megkönyörült rajtuk, szólt a szolgájának, hogy engedje be éjszakára a szegény vándorokat. Beléptek a fiúk egy nagy szobába: mindenféle portéka hevert szanaszéjjel, a kereskedők meg ott üldögéltek szőnyegen az árujuk mellett, és kávéit ittak. A két testvér csendesen behúzódott egy sötét sarokba, nem akarták, hogy észrevegyék és kérdésekkel zaklassák őket.

Az egyik kereskedő elővett két törte, és megmutatta a szomszédainak. A markolatukat is, a pengéjüket is mintázat díszítette. A testvérek csak nézték, nézték a töröket, egyszer csak Szafo azt mondja:

- Nézd már, ez olyan, mintha Babek csinálta volna!

- Igaz, igaz, de hát annyian csinálnak ilyen szép mintázattal díszített töröket! - felelte rá Mohamed.

- De bizony, testvér, ez a Babek munkája! - mondta Szafo.

Közben egy másik kereskedő megkérdezte attól, aki a töröket mutogatta:

- Hol lehet ilyen szép törte kapni?

- Én ezeket Bagdadban vettem, Babek mestertől, csak ő tud ilyet csinálni - felelte a török tulajdonosa.

- Nem ismerem, pedig tavaly ősszel jártam Bagdadban. Megvenném tőled az egyik tört, elviszem ajándékba a padisahunknak. Annyit adok érte, amennyit kérsz.

- Nem adhatom el. Az egyiket a padisahnak vettem, a másikat a nagyvezírnek.

Mikor Mohamed meg Szafo meghallották a bátyjuk nevét, kicsibe múlt, hogy fel nem kiáltottak örömükben. És tüstént el is határozták, hogy mihelyt megvirrad, indulnak Bagdadba Babekhoz.

Mindjárt tervezgetni is kezdtek, hogy milyen jó lesz nekik együtt. Eszükbe jutott a szülőházuk, a régi műhely.

- Én megismertem a szegénységet, ha koldust látok, mindig segíteni fogok rajta - mondta Mohamed.

Sokáig beszélgettek a testvérek, sokáig nem jött álom a szemükre.

Pirkadatkor Mohamed felserkent, felköltötte a testvérét, és csöndesen kióvakodtak a karavánszerájából. A tevehajcsárok is ébren voltak már, a testvérek megkérdezték az egyiket:

- Mondd meg nekünk, jóra való tevehajcsár, melyik út vezet Bagdadba?

- Menjetez csak egyenesen, aztán forduljatok jobbra, megláttok egy nagy teret, abból nyílik a bagdadi út - felelte a tevehajcsár.

- Köszönjük, te derék ember! - mondták egyszerre a testvérek, és útnak indultak.

No, hát csak hadd bandukoljanak Bagdad felé, mi meg nézzük, mit csinál Babek.

Babek megházasodott, segédeket fogadott, megtanította őket fegyvert kovácsolni, ő maga csak az acélt edzette, de annak a titkát senkinek se árulta el. Készítményeinek a híre városról városra, országról országra járt, és Babekből gazdag ember lett...

Ment, mendegélt Mohamed és Szafo, sokáig-e, nem-e, nem tudjuk, de egyszer csak odaértek a nagy-nagy városba, Bagdadba. A város szélén megláttak egy házikót. Az öreg gazdaasszony a ház mellett dolgozott. Mohamed odament hozzá.

- Szálem alejkum, kedves anyó! Szegény vándorok vagyunk, megengednéd, hogy megháljunk a házában?

- Minálunk azt tartják, fiaim, hogy a vendéget Allah küldi. Gyertek be, örülök nektek.

A testvérek bementek a házba. Az öreganyó leültette, megvendégelte őket. A testvérek ettek, aztán megkérdezték:

- Ismersz-e ebben a városban egy Babek nevű mesterembert?

- Már hogyne ismernék, fiaim, hiszen Babeket mindenki ismeri! - felelte az öregasszony. - Miért keresitek?

- Megtennéd, amire kérünk?

- Meg én, mondjátok csak! Megteszek mindent, amit megtehetek. Allah majd megjutalmaz érte.

- Babek a bátyánk, de ilyen rongyosan, piszkosan nem merünk a szeme elé kerülni. Eridj el hozzá, kérdezd meg, befogad-e bennünket.

- Ma péntek van, fiacskáim, megszentelt nap, ma nem dolgozik, de majd holnap elmegyek hozzá, és megmondom neki, hogy nálam vannak a testvérei.

Másnap az öregasszony elment Babekhoz. Bement a műhelybe, és megkérdezte a segédeket:

- Beszélhetnék Babekkel, fiaim?

A segédek megmondták, hol van Babek. Az öreganyó bement hozzá, és így szólt:

- Adjon neked Allah boldogságot és még nagyobb dicsőséget, Babek!

- Isten hozott, anyó! Mi jóban jársz? Talán te is fegyvert szeretnél?

- Nem, Babek, nekem nem kell fegyver. Azért jöttem, hogy megmondjam, nálam vannak a testvéreid, Mohamed és Szafo, és azt kérdik, vajon befogadod-e őket. Rongyosak, éhesek, vedd magadhoz őket!

Babek elvörösödött mérgében:

- Azt akarják, hogy egész Bagdad rajtam nevessen? Illik-e a híres mesternek koldusokkal közösködni? Nem fogadom be őket! - kiáltotta.

Elővett két aranyat a ládafiából, odaadta az öregasszonynak, és azt mondta:

- Add oda nekik és mondd meg, hogy menjenek el a városból. Látni se akarom őket. Ha el nem mennek, megkérem a nagyvezírt, hogy dugja őket a tömlöcbe.

Az öregasszony fogta a pénzt, hazament, adott Mohamednek meg Szafónak egy-egy aranyat, és átadta a Babek üzenetét. Még azt is hozzátette:

- Menjete el minél előbb, fiacskáim, mert még énrám is bajt hoztok. Nagyon nagy ember ám a bátyátok! Azt mondják, még a bagdadi padisah meg a nagyvezír is tiszteli a mesteriségéért...

A testvérek eltették a pénzt, megköszönték az anyónak a jóságát, és elmentek Bagdadból. Megint csak városról városra kóboroltak. Egyszer csak Mohamed megbetegedett, leesett a lábáról. Hívott hozzá Szafo doktorokat, vajákosokat, mullákat, de Mohamed csak nem gyógyult meg.

No, hát hadd ápolja Szafo a beteg Mohamedet, mi meg nézzük, mit csinál Babek.

Elfogyott a műhelyben a vas, és mikor kitavaszkodott, Babek tevét bérelt, tevehajcsárokat fogadott, hogy beszerezze a vasat. Mikor útnak indult, meghagyta a feleségének:

- Aztán, ha idejönnének a testvéreim, be ne merészeld fogadni őket, mert megjárod!

A felesége megígérte, hogy szót fogad.

Mohamed egész télen és még tavasszal is betegeskedett, csak nyárra épült fel.

Nem volt miből élniük a testvéreknek, elhatározták hát, hogy visszatérnek Bagdadba, felkeresik a bátyjukat, és megint megkérik, hogy fogadja be őket. De úgy gondolták, hogy most maguk mennek el hozzá. Megérkeztek Bagdadba, meg is találták a bátyjuk műhelyét, de a szolgák mondták, hogy Babek nincs a városban, már régen messzi útra indult vasért, maholnap hazavárják. Mohamed meg Szafo elmentek a bátyjuk házához, bekopogtattak. Babek felesége kinézett, és tüstént kitalálta, hogy ezek csak a férje testvérei lehetnek. Látta, hogy milyen soványak, rongyosak, és megsajnálta őket.

Mikor Mohamed megkérdezte, hogy „Itt lakik-e Babek mester?”, barátságosan felelte:

- Igen, itt lakik, most nincs itthon, de azért gyertek be!

A testvérek bementek. Babek felesége gyorsan tüzet tett, vizet melegített, hogy a vendégek lemoshassák az út porát, és odaadta nekik a férje régi ruháit. Aztán húsos piláfot főzött, jóltartotta őket édes szörbettel is. Nem tudom, mikor vendégelték meg őket így utoljára!

Egyszer csak kopognak a kapun. Megijedt az asszony. Tudta, hogy Babek az. A testvérek is megijedtek, és úgy elgyengítette őket a sok koplalás, nyomorúság, hogy ijedtükben el is alélta. A kapun meg egyre erősebben zörgettek. Az asszony megkapta a testvéreket, bevonszolta őket a fészerbe. Aztán futott a katlanhoz, megmártotta a haját a meleg vízben, és szaladt kaput nyitni. Babek ránézett, és szigorúan kérdezte:

- Hol voltál? Miért nem nyitottad ki mindjárt?

- Ilyen későn már nem vártalak, fejet mostam. Láthatod, csurom víz a hajam.

Babek hitt neki.

- Meghoztam a vasat - mondta. - Megyek a műhelybe, megnézem a kirakodást.

Ahogy Babek elment, az asszony drága kendőt terített a vállára, és futott a városba.

Ment, ment, és egyszer csak találkozott Nadirral, a szomszédjával. Földhözragadt szegény ember volt Nadir. Roskatag kis kunyhójában éldegélt, és úgy kereste a kenyerét, hogy apróbb szolgálatokat tett a városbeli gazdagoknak. Babek felesége odament hozzá, és megkérdezte:

- Akarsz-e keresni két aranyat, Nadir?

- Akarok hát! Mit kell csinálnom?

- Egy koldus van nálam. Adtam ennie, de aztán úgy elaludt, hogy nem bírom felkelteni. Nem akarom, hogy a férjem, Babek mester ott találja a házban. Vidd ki a térre, fektesd a földre. Majd felébred és megy dolgára.

- Jól van - felelte Nadir.

Elvezette Nadirt az asszony a házához, meghagyta neki, hogy várjon a kapu előtt, maga pedig bement a fészerbe, ráhúzott egy zsákot az egyik fiúra, és kivonszolta a kapuhoz. Nadir felkapta a zsákot, és kivitte a térre. Mikor aztán lehúzta róla a zsákot, azt ugyan látta, hogy ember, hanem az arcát nem láthatta a sötétben. Csak azt, hogy törpe. Lefektette a törpét a földre, hóna alá kapta a zsákot, és ment vissza a Babek feleségéhez a két aranyért.

Az asszony már a kapuban várta:

- Hogy vitted te el azt az embert, mikor már megint itt van? - mondta, és rámutatott a másik fiúra.

Elcsodálkozott Nadír, beletette a zsákba a törpét, kivitte a térre, de valamivel odébb tette le, hogy vissza ne találjon a Babek házához.

Aztán visszament az asszonyhoz, megkapta a két aranyat, ment vele a teázóba. Amint megy az úton, látja ám, hogy megint jön vele szembe a törpe, akit kivitt a térre. Az pedig maga Babek mester volt. Kirakták már a vasat, és most haza tartott. Tudjátok, hogy éppen olyan volt, mint a testvérei, termetre is, meg különben is. Csak a ruhája volt más.

Nadir meg azt gondolta magában: „Azért öltözött át, hogy ne ismerjem meg. - Megharagudott: - Hányszor kell még téged elcipelnem!” Azzal elkapta Babekot, egy ökölcsapással elkábította, kezét-lábát megkötözte, kivitte a térre, letette a földre - még odébb, mint a testvéreit -, maga meg elment a teázóba.

Leszállt az éjszaka...

Bagdad városában történt az eset, és a bagdadi padisahnak az volt a szokása, hogy néha dervisnek, vándornak öltözött, úgy járta a várost a nagyvezírral, hogy megtudja, mi történik a székvárosban.

Azon az éjszakán is a városban kószált a nagyvezírral. Mikor a téren jártak, egyszer csak a padisah belebotlott valamibe. Nézi - hát egy ember fekszik a földön. Nem szól, nem nyitja ki a szemét, pedig mintha élne. Mennek tovább, rábukkannak a másokra, valamivel odébb meg a harmadikra.

Csak annak a harmadiknak össze van kötve keze-lába.

Körülnéz a padisah, nem jár-e arra valaki, hogy elvitethetné a térről az ismeretlen törpéket. Látja, hogy egy ember jön kifelé a teázóból. Nadír volt az. Elüldögélt egy kicsit a teázóban, és most hazafelé indult.

A padisah kirántotta a törét, odafutott hozzá, és rákiáltott:

- Gyere velem, ha kedves az életed!

Nadir elcsodálkozott, és ment a dervis után. Odaértek, ahol a törpék feküdtek.

- Fogd meg ezeket az embereket, és hozd, ahová mutatom! - mondta a padisah.

Elbámult Nadir, hogy most már három a törpe, és felkiáltott:

- Átkozottak, egész nap benneteket hurcoltalak, és még most sincs nyugovásom tőletek!

De nem ellenkezett, hóna alá csapta a törpéket, és vitte őket a dervis után. A nagy vezír ment legelől, világított nekik a lámpájával.

Megérkeztek a padisah palotájához. Az örök megismerték őket, félreálltak, beengedték a padisahot, a nagyvezírt meg Nadirt a palotába.

Akkor a dervis levetette ócska köpönyegét, és Nadir megismerte a padisahot. Megint csak elcsodálkozott, de megint csak hallgatott.

A padisah ránézett a törpékre, és maga is elcsodálkozott: „Mind egyforma - három Babek fekszik előttem! Csoda történt!”

Hívatta a doktort. Az gondjaiba vette a törpéket. Mohamed és Szafo felébredt. Babekről a szolgák leoldották a köteléket, az is magához tért.

De mikor még eszméletlenül feküdtek, a padisah megkérdezte Nadirtól:

- Miért kiabáltad azt, hogy egész nap hurcoltad őket?

Nadir elmondta, hogy történt. Mikor a törpék felocsúdtak, a padisah megkérdezte:

- Melyik közületek Babek?

- Én - felelte Babek mester.

A padisah megparancsolta, hogy adjanak egyforma ruhát, a három testvérré, és hívják a palotába a Babek feleségét.

Amikor bevezették, a padisah rámutatott a három törpére:

- Melyik ezek közül a férjed?

Az asszony sokáig nézegette őket, aztán azt mondta:

- Azt hiszem, ez - és Mohamedre mutatott.

- Nem, én vagyok a férjed - szólalt meg Babek.

Megtudta hát, hogy semmiben sem különbözik a testvéreitől, és rosszul tette, hogy nem eresztette be őket a házába.

A padisah pedig meghallotta, hogy mind a hárman kitűnően értik a mesterségüket, és odavette őket magához fegyverkovácsnak. Azt mondják, ma is boldogan él Bagdadban a három elválaszthatatlan fegyverkovács mester.

Ali, a gyáva vitéz

Valamikor réges-régen élt egyszer egy Ali nevű szegény ember. Magas termetű volt, széles vállú, a keze olyan erős, hogy a vaspálcát is meghajlította. Aki a hegyek között találkozott vele, azt hitte, óriást lát. Egy városszéli öreg házikóban lakott Ali a feleségével. Gyermekük nem volt.

Ali mindennap kiment az erdőre, fát vágott ki, faszenet égetett belőle, a faszenet nádból font kosárba rakta, és számárháton elvitte a városba eladni. Abból élt a feleségével.

Csak elédegeltek így, nem panaszkodtak. Nem is lett volna semmi baj, ha Ali nem lett volna olyan félős természetű. A világon mindentől félt, éjjel az orrát ki nem dugta volna a házból. És ráadásul egyszer még rosszat is álmodott, álmában széttépték a farkasok az erdőn.

- Nem megyek én többet az erdőre - mondta a feleségének -, megesznek a farkasok.

- Még senki se látott farkast a mi erdőnkben - felelte a felesége. - És te, aki olyan erős vagy, hogy félhetsz a farkastól?

- Bizony félek én, asszony! Gyere, menjünk el innen más vidékre!

És valahányszor megjött az erdőről, mindig csak azt hajtogatta:

- Félek a farkasoktól, megesznek... Gyere, asszony, menjünk el innen!

Megelégelte az asszony a siránkozást:

- Menjünk hát, elegendem volt belőle, hogy minden áldott nap ugyanazt kell hallgatnom!

Eladták öreg házikójukat, feltették a számárra a holmijukat, Ali régi kardját se felejtették el, és útnak indultak.

Pár nap, pár éjszaka mind csak mentek. Egyszer csak egy széles mezőben találták magukat. Tiszta vizű patakok csörgedeztek a mezőben, suhogott a magas fű. Azt mondja Ali a feleségének:

- Hány éjjel nem aludtam már, látod! Málházzuk le a szamarat, hadd pihenjen, hadd legeljen, én meg alszom egy sort. Te fogd a kardot, feleségem, és vigyázz rám, hogy rajtam ne üssenek a farkasok!

A felesége ráállott. Levette Ali a málhát a szamáról, letette a fűre, a szamarat meg elengedte legelni. Az asszony le terített egy pokrócot a férjének, Ali lefeküdt és elaludt.

Hanem az a rét, ahol megpihentek, a padisahé volt. A padisah palotája se volt messze. A padisah épp akkor ment fel a palotája tetejére, és gyönyörködött a birtokaiban. És meglátta, hogy ismeretlen emberek vannak a rétvén, de még a szamarukat is elengedték legelészni. Megharagudott a padisah, hívatta tíz fegyveresét, és megparancsolta nekik:

- Lovagoljatok ki a rétre, kötözzétek meg azt az arcátlant, aki oda mert telepedni a rétemre, dobjátok fel a számárra, és hozzátok elébem!

A fegyveresek lóra pattantak és kivágtattak a mezőre. Ali felesége észrevette az úton a tíz lovast, és azt gondolta magában: „No, ezek nem jóban járnak!”

Kihúzta az Ali kardját a hüvelyből, és mikor a lovasok közelebb értek, elébük ment. Levette a fejkendőjét, a lábuk elé hajította, és így szólt:

- Át ne lépjétek ezt a kendőt! Az én férjem a híres vitéz, Ali, egy csapással tízet is megöl. Itt a kardja. Menjetez innen! Ha felébred, hírmondó se marad belőletek.

Ránéztek a fegyveresez az alvó emberre, látták, hogy milyen nagy, elhitték, amit az asszony mondott, és megijedtek.

- És hová tart ez a híres vitéz? - kérdezte félénken a legidősebb fegyveres.

- Megharagudott a padisahjára, és faképnél hagyta. Aki először hívja, azt fogja szolgálni.

A fegyveresez megfordították a lovukat, és száguldottak vissza urukhoz. A padisah megkérdezte:

- No, hát hol van az az arcátlan fickó?

- Nem valami jöttment ember pihen ám a mezőben, dicső padisah, hanem maga a híres Ali vitéz! Szálfa termetű, roppant öklű. Azt beszélük, egy csapásra tízet is megöl. Megharagudott a padisahjára, és otthagya. Aki hívja, annak fog szolgálni.

- Ha így van, fogadjuk illendően! Készítsétek elő neki az egyik palotámat. Gyűljenek össze mind a fegyvereseim, magam megyek a dicső Ali vitéz elébe.

Nagy sürgés-forgás támadt.

Az égen megjelent egy kicsi felhő. Közelebb jött, közelebb jött, mind nagyobb lett. Megzendült az ég, megeredt a zápor. Ali meg a felesége bőrig ázott. Az asszony szapulni kezdte az urát:

- Ez is teérted van, minek aludtál! Mihez kezdünk most, csuromvizesen? Se házunk, se kemencénk, hogy megmelegedjünk, megszáritkozzunk. Itt hagylak és megyek, amerre látok.

Megijedt Ali, könyörgött a feleségének, hogy ne hagyja egyedül ezen az idegen helyen.

- Hát itt hagynál engem, kis feleségem? Hová legyek egyedül, mi lesz belőlem?

- No jó, nem megyek el - mondta az asszony -, de esküdj meg, hogy mától fogva azt csinálod, amit mondok!

- Esküszöm a szent könyvre, a Koránra, hogy szót fogadok neked, csak ne hagyj el! - rimánkodott Ali.

Hitt neki az asszony, és azt mondta:

- Málházd fel a szamarat, megyünk a padisah palotájába. Mikor elénk jönnek, te csak nézz szigorúan mindenkire, de egy szót se szólj! A köszöntésre ne válaszolj, ne hajolj meg! Csak bölints hanyagul! Ha Ali vitéznek szólítanak, ne csodálkozz! Megjegyezted, amit mondtam?

- Meg, úgy teszek, ahogy mondtad.

Mikor a palotához értek, a padisah a főembereivel meg valamennyi harcosával kiment elébük. Ránézett Alira, és azt gondolta magában: „Igazat beszéltek a fegyvereseim, ilyen öles termetű vitézt még életemben nem láttam.” Odalépett a padisah Alihoz, és így szólt:

- Isten hozott, Ali vitéz, isten hozott!

Ali nem felelt, csak biccentett, és szigorúan nézett a padisahra. A padisah egy kicsit elbizonytalanodott a pillantásától.

Bevezették őket a palotába. A szamarat bekötötték a padisah istállójába, és külön szolgát rendeltek melléje, hogy ápolja és etesse. A padisah a maga szabóját küldte Alihoz. A szabó mértéket vett, és pompás ruhát varrt Alinak.

Az öreg szabó, visszatérve a műhelyébe, azt mondta:

- Negyven éve szolgálok a padisah palotájában, de ilyen hatalmas termetű embert még nem láttam.

Már egy hónapja élt Ali meg a felesége a palotában. A padisah nem háborgatta őket. Hanem egyszer azt mondja Alinak az asszony:

- Nemsokára meghív téged a padisah, megvendégel. Ha akármire kér, csak annyit mondj: „Azt hittem, valami nehezebbet kívánsz, ez gyerekjáték.” Egyebet semmiképpen ne mond, állj fel és gyere el!

Mintha csak megálmodta volna az asszony! Másnap csakugyan megjelentek a szolgák:

- Ali vitéz, a padisah vendégségbe hív.

Felöltözött Ali, és ment a padisahhoz. Már ott ültek nála az összes hadvezérek meg főemberek. Ali belépett, és úgy inába szállt a bátorsága, hogy még köszönni is elfelejtett. A padisah vendégei pedig, látván, hogy milyen nagy, milyen széles a háta, milyen hatalmas az ökle, suttogni kezdtek:

- Micsoda óriás, micsoda vitéz! Még a padisah gazdagsága is semmi neki, ügyet se vet az előkelő emberekre! Látszik, hogy sokat tapasztalt, sok padisah udvarában megfordult.

Ali asztalhoz ült. A vendégek sugdolóztak, fennhangon is beszélgettek, de Ali egy szót sem szólt. Mikor megették a piláfot, a padisah Alihoz fordult:

- Tudod-e, Ali vitéz, hogy miért hívatlak?

Ali vállat vont, és a padisah folytatta:

- Egy óriási farkas jár mostanában éjszakánként a kertünkbe. Embereket ragadoz el, mindenki retteg tőle. Kérlek, szabadíts meg bennünket ettől a farkastól!

Mikor Ali meghallotta a „farkas” szót, valósággal megbénult a nyelve. Sokáig egy hang sem jött ki a torkán. A padisah meg a vendégek várták a választ. Alinak eszébe jutott, hogy mit mondott a felesége, és összeszedte magát:

- Azt hittem, valami nehezebbet kívánsz, ez gyerekjáték - szólt.

Ennyit mondott, felállt, és szó nélkül kiment. A hadvezérek meg a padisah bizalmas emberei egymás szavába vágva örvendeztek:

- Ez aztán a vitéz! Nagy szerencsét küldött ránk Allah!

- A farkas felfordul rémületében, ahogy meglátja.

Ali lihegve futott hazáig. Sötét volt már. Úgy repült be a szobába, mint az elhajított kő:

- Menjünk el ebből a városból, asszony! Itt nincs maradásunk. Menjünk el hajnalban, mikor még mindenki alszik...

- Miért menjünk el, összedült a világ? Legalább beszélj értelmesen!

- Azt mondja a padisah, hogy egy nagy emberevő farkas jár a kertjébe éjjelente, és arra kér, hogy szabadítsam meg tőle a várost. Hát én szálljak szembe a farkassal? Hiszen azért jöttünk el az erdőszéli házunkból, mert félek a farkastól! Menjünk el ebből a városból!

- Nem megyünk sehova! - felelte a felesége.

- Hát a farkassal mi lesz?

- Rá se gondolj, az az én gondom.

Sokáig könyörgött Ali az asszonynak, hogy menjenek el, de az csak nem hajtott a szavára.

Éjfélkor Ali mélyen aludt. Az asszony meg felkelt, fogott egy zsákot, kardot, egy kis kerek pajzsot, és ment a padisah kertjébe.

Alighogy belépett a kertbe, a bokrok mögül vészes üvöltés harsant fel. A farkas volt az, és jött is közelebb, közelebb... Ali felesége kihúzta a kardot, és bátran ment elébe. A farkas kiugrott a bokorból, és rávetette magát az asszonyra. De az asszony nem ijedt meg, beletaszította a pajzsot a farkas pofájába, a karddal meg levágta a fejét. Aztán beletette a zsákba a farkas óriási fejét, és hazavitte. Kikötötte a zsák száját, hogy kilátsszon a farkas füle, oda tette, ahol Ali reggelente mosakodott, ő maga meg lefeküdt aludni.

Ali otthon is, mikor az erdőre járt dolgozni, korán kelő volt. Megszokásból az új helyén is pirkadatkor kiugrott az ágyból, és kiment mosakodni. Aznap is, alighogy megvirradt, kiment mosakodni, és épp a karjára akarta paskolni a vizet, mikor meglátta a zsákot, annak a szájában meg a farkasfület.

- Farkas! Farkas! - ordított Ali, és eszméletlenül rogyott össze.

A kiáltásra felébredt a felesége, odafutott, meglátta, hogy a férje ájultan hever a földön, megfogta, bevonszolta a szobába, lefektette az ágyra, és hideg vizet fröcskölt az arcára. Ali felocsúdott, és tüstént ordítani kezdett:

- Farkas, farkas, megesz a farkas!

Az asszony csitítgatta:

- Ne félj, az csak a döglött farkas feje. Amíg te aludtál, én elbántam vele.

Ali összeszedte magát. Felkelt, megmosdott, evett. Azt mondja az asszony:

- Fogd a zsákot, vidd el a padisahhoz, mutasd meg neki a farkas fejét!

- Nem én, asszony, a zsákot se veszem a kezembe, úgy félek.

- Ne felejtse el: ha nem fogadsz szót nekem, faképnél hagyalak!

Hát csak szót kellett fogadni. Fogta a zsákot, és elvitte a padisahhoz. Ahogy vitte, igyekezett minél messzebbre tartani magától. Odaért a padisahhoz, a lábához dobta a zsákot, és szó nélkül kiment. A padisah szóhoz sem jutott. A szolgák kibontották a zsákot, meglátták a megölt farkas fejét, a vicsorító pofát, a tágra nyílt szempárt, és felkiáltottak meglepetésükben.

- Éljen Ali vitéz! Ez ám a hős! - dicsérték ujjongva.

A padisah azontúl fizetést adott Alinak. Ali úgy élt, mint hal a vízben. Régen, amikor az erdőre járt faszenet égetni, feketénél feketébb volt, hanem most kimosakodott, kigömbölyödött.

Hanem egy kis idő múlva megint csak érte küldött a padisah. Mikor Ali belépett a palotába, megint csak ott ültek a padisahnál a vezérei és főemberei. Amint Ali feltűnt az ajtóban, mind felálltak.

De most már Ali nem jött zavarba, hangosan köszönt:

- Szálem alejkum!

A padisah vendégei meghajoltak, és tisztelettel válaszoltak a köszöntésre:

- Alejkum szálem!

A padisah a mellette levő helyre mutatott, és Ali le is ült a padisah mellé. Hozták a finom falatokat. Sokáig lakmározta, utána a padisah Alihoz fordult:

- Ali vitéz, egy szörnyű medve tűnt fel az erdőnkben. Az emberek nem mernek kimenni az erdőre. Sokat széttépett már. Vigyél magaddal vagy száz harcost, és szabadíts meg bennünket ettől a medvétől!

Mikor Ali meghallotta, hogy mit kíván tőle a padisah, megdermedt ijedtében, és sokáig azt se tudta, mit feleljen, de aztán eszébe jutott, mit parancsolt a felesége, és így szólt:

- Dicső padisah, azt hittem, valami nehezebbet kívánsz tőlem, mert ez gyerekjáték.

És most is felállt, szó nélkül kiment a palotából, hazasietett. Ahogy hazaér, azt mondja a feleségének:

- Most aztán te is belátod, asszony, hogy nagy hamar itt kell hagynunk ezt a várost. Szede-lőzködjünk!

- Legalább mondd meg, mi a baj! Miért kell elmennünk? Miért hívtak a palotába, mit parancsolt a padisah?

- A padisah megint megvendégelt, aztán azt mondta: „Egy szörnyű medve tűnt fel az erdőnkben. Az emberek nem mernek kimenni az erdőre. Sokat széttépett már. Vigyél magaddal vagy száz harcost, és szabadíts meg bennünket ettől a medvétől!” Láthatod, először a farkas, most a medve, aztán majd egyszer csak azt mondja a padisah: eredj, öld meg az oroszlánt, a tigrist vagy az elefántot! Nem, nem, asszony, menjünk csak el ebből a városból!

- Megesküdtél, ugye, hogy szót fogadsz nekem! Eredj, ahova küldtek! Hiszen nem egyedül mégy, hanem száz fegyveressel! Ha nem mégy, még ma itthagylak.

- Ne hagyj itt, már megyek is az erdőbe! - kiáltott fel ijedten Ali.

Másnap a padisah felnyergelt lovat meg puskát küldött Alinak. A szolga, aki a lovat oda-vezette, azt mondta:

- A dicső padisah lovat és puskát küldött neked, hogy pattanj lóra, és menj az erdőbe. A harcosok készen állnak, a téren várnak rád.

Alinak soha életében nem volt puska a kezében, azt se tudta, hogy kell vinni. Fogta, a vállára vetette tusával felfelé, csövével lefelé, felült a lóra, és kiügetett a térre, ahol a harcosok várták.

A térre nagy sokadalom csődült össze. Mikor meglátták az emberek, hogy Ali tusával felfele viszi a puskát, összesúgtak:

- Nézzétek, ez aztán a hős, a puskát se úgy viszi, mint más földi halandó!

Szerkar, a fegyveresek parancsnoka, jelt adott, és kilovagolt a csapat a városból: elől Ali vitéz, utána a harcosok. Mentek, mentek, elérkeztek az erdőig, és hamarosan egy nagy tisztásra jutottak. Szerkar így szólt:

- Erre szokott járni a medve, Ali vitéz. Itt kell megvárni.

Sarkon fordult, és ment a harcosaihoz, akik lesben álltak az erdőben. Ali egyedül maradt. Már régóta hiányzott neki az erdő, és ahogy ott állt a tisztáson, megfeledezett a félelméről. Leszállt a lóról, elnézegette a fákat, számolgatta magában: „Ha kivágnám ezt a fát, ennyi meg ennyi faszenet égethetnék belőle...” Így járkált fától fáig, míg csak a sűrűbe nem keveredett.

Egyszer csak meglátta a medvét: a medve két lábra állt, és egyenesen felé tartott. Megijedt Ali, egy szemvillanás, és már fenn is volt a fán, onnan pislogott lefelé, hogy mit csinál a medve. Az pedig felordított, odament a fához, a mancsa közé kapta a törzsét, és megrázta. Az az ág, amelyen Ali ült, letört. Ali lehengerbucskázott, és épp a medve hátára esett. Ijedtében úgy belekapaszkodott a medve fülébe roppant markával, hogy a medve felüvöltött fájdalmában.

A medveüvöltésre előrohantak a harcosok Szerkarral az élükön. Azt gondolták, hogy Ali vitéz megfogta a medvét, és szándékosan ült a hátára. Odafutottak, összekötötték a medve mellső lábait, bemadzagolták a pofáját is, és bevonszolták a városba.

Szerkar megírta jelentését, és elküldte a padisahnak. Azt írta: „Dicső padisah, Allah sokasítsa meg éveidet! Megjelentem neked a nagy örömet és a színtiszta igazat. Lesben álltunk, és egyszer csak medveordítást hallottunk. Előugrottunk, és azt láttuk, hogy Ali vitéz megfogta a medvét, és a hátára ült. Odafutottak hozzá a harcosok, összekötötték a medve pofáját meg a mellső lábait, de Ali vitéz még akkor se szállt le róla. Mikor az eleven medvét vezettük, Ali vitéz még akkor is ott lovagolt rajta.”

Hírnök vitte a jelentést a padisahnak, a padisah felolvasta. Az egész város megtudta, hogy Ali vitéz megfogta a szörnyű medvét, sőt még lovagolt is a hátán. Megtudta Ali felesége is. Futott a padisahhoz, és azt mondta:

- Hatalmas padisah, a férjem, Ali vitéz nagyon haragszik. Ha nem engedik, hogy ő ölje meg a medvét, rettenetes haragra gerjed. Ha ideérnek a városba a medvével, hadd menjek Ali elébe én egyedül!

A padisah megparancsolta a fegyvereseknek, hogy fogják körül a teret, és a feleségén kívül senki se menjen oda Ali vitézhez.

Megérkeztek a térre a harcosok, akik a medvét vezették. Ali a medve hátán lovagolt. Az asszony odafutott Alihoz, lesegítette a medve hátáról, és hazavitte, hadd pihenjen.

A padisah már sok-sok éve adót fizetett egy másik padisahnak, hogy ne dülje fel a földjét. De amióta Ali ott élt az országban, a padisah nem fizetett adót, úgy gondolta, majd a vitéz megvédi. Megtudta ezt a hatalmas szomszéd, megharagudott, roppant sereget gyűjtött, és útnak indult. „Feldúlom az országukat, és rákényszeríteni őket, hogy megfizessék az adót” - mondta.

A padisahnak, akinél Ali lakott, hírül hozták, hogy roppant ellenséges sereg közeledik a határhoz. A padisah hívatta Ali vitézt, megint megvendégelte, és azt mondta neki:

- Hallgass ide, Ali vitéz, megmondom, miért hívatlak. Néhány évvel ezelőtt a szomszéd padisah háborút üzent nekem. Akkor ő győzött. Attól fogva adót fizettem neki. Sok ezer véka búzát, sok ezer bárányt, bikát, tehenet és lovat. Tönkrement bele az országom, és úgy határoztam, hogy ezentúl nem fizetek adót. Most hírül vettem, hogy a gonosz szomszéd roppant sereggel tör ellenünk. Kinevezlek összes hadaim fővezérévé. Eredj, készülj a hadjáratra!

Ali vitéz most nem gondolkozott, mindjárt azt mondta:

- Allah adjon hosszú életet a padisahnak! Megteszem, ami tőlem telik.

Hazament Ali, és azt mondta a feleségének:

- Háborúba megyek. A padisah ideadja az összes fegyveresét, arra kér, állítsam meg az ellenséget, amely az ország romlására tör. Adjál úti elemózsiát, és búcsúzzunk! Lehet, hogy nem látjuk többé egymást. Sohase voltam vitéz, most se vagyok. Biztosan otthagynom a fogam... Tedd be az iszákomba azt a kis képedet is!

- Ne félj, visszajössz te, mégpedig győztesen. Hiszen veled lesz az egész hadsereg - felelte az asszony.

Odaadta a férjének a pajzsot meg a kardot, finom lepényt csomagolt az iszákba, legfelülre meg a maga képét tette. Akkorra már ott is volt a szolga a hírral, hogy a sereg indulásra kész. Ali lóra ült, elbúcsúzott a feleségétől, és a sereggel elindult az ellenség elébe. A padisah azt parancsolta a nagyvezírnek:

- Te csak engedelmeskedj mindenben Ali vitéznek! Akármit mond, teljesítsd azonnal, amit ő csinál, azt csináld te is az egész sereggel együtt!

Ali elől lovagolt, mellette a nagyvezír, utánuk meg a sereg. Hamarosan egy folyóhoz értek, és látták, hogy az ellenség a túlsó parton tanyázik. Ali serege is megállt az innensőn. Egyiknek se akarózott átúsztatni a folyón, és csatát kezdeni.

Ősz volt, meleg idő. Míg a sereg tábort vert a parton, Ali leszállt a lováról, és leballagott a vízhez. A víz szélén sűrű nádas zizegett. Alinak eszébe jutott, hogy réges-régen, mikor még otthon volt, de még szemet se égetett, lejárt a folyóhoz, nádat vágott, csomóba kötötte, bevitte a városba eladni. Kedve támadt nádat vágni. Elővette a kését, és munkához látott. Összekötött egy csomó nádat, vízre eresztette, megint összekötött egy csomót, megint vízre eresztette.

Hanem a nagyvezír, aki most csak a segédje volt Alinak, látta, hogy mit csinál a vitéz, és eszébe jutott a padisah parancsa: „Amit Ali csinál, azt csináld te is az egész sereggel együtt!” Megparancsolta a harcosoknak, hogy menjenek le a vízhez, vágjanak nádat, kössék csomóba, és dobják a vízbe.

A sereg lement a vízhez, nekifogott nádat vágni, a nádat csomóba kötni, a csomót a vízbe hajgálni. Olyan sok nádcsomó úszkált már a vízen, hogy híddá álltak össze.

Ali elfáradt, meg is éhezett. Felkapaszkodott a magas parton, odament a lovához, levette az iszákot. Először a felesége képét vette elő, és maga mellé akarta tenni, de nem volt mihez támasztani. Fogott hát egy lepényt, és abba tűzte bele a képet. Aztán elővett még egy lepényt, és eszegetni kezdett. Evett, a felesége járt az eszében, meg az, hogy vajon visszatér-e a háborúból.

Hirtelen ott termett egy kutya, felkapta a lepényt képestől, és futásnak eredt. Ali felugrott, kapta a kardját, és üldözőbe vette: nem akart megválni a felesége képétől. Rohant, rohant a karddal, hanem a kutya már a nádcsomókon ugrált a túlsó part felé. Ali utána. Mikor az óriás termetű, kardot villogtató Ali megjelent az ellenséges parton, valaki felkiáltott:

- Itt jön a legnagyobb vitézük! Fogjátok csak körül, kapjátok el gyorsan!

És vágattak az ellenség legjobb harcosai Ali felé, mindenfelől körülvették. Bizony Alinak vagdalkozni kellett! Tízeseivel hullott az ellenség a kardcsapásai alatt. Hanem akkor már a segítség is megérkezett. Mikor a nagyvezír meglátta, hogy Ali rohan a karddal át a folyón, úgy vélte, most kell kezdeni a csatát. Parancsára az egész sereg átkelt a folyón. Hídnak ott volt a nád. Az ellenség nem állta a váratlan rohamot, futásnak eredt.

Ali vitéz győztesen tért haza.

Elébe ment a felesége, elébe ment a padisah, elébe ment az egész város.

Így szabadult meg Ali a félelemtől, így lett híres vitéz.

Kívánom, hogy ti se féljetek soha semmitől és senkitől!

Mahmud, a vadász, Ozmán, a vitéz, és Aszad, a katona

Valamikor régen egy Avdal nevű aga kormányozta Must. Negyvenezer ház volt az uralma alatt, tizenhétézer harcosból álló sereget tudott kiállítani, ha kellett. Volt Avdalnak hét fia: Rosztám aga, Balul aga, Avdi aga, Szalmán aga, Mahmud, a vadász, Ozmán, a vitéz és Aszad, a katona. Rosztám aga, Balul aga, Avdi aga és Szalmán aga az első feleségétől való volt, aki gazdag, előkelő családból származott. Mahmud, Ozmán és Aszad anyja a második felesége volt Avdalnak, és egyszerű családból származott.

Avdalnak a hét fián kívül volt egy lánya is, Merdének hívták. De az olyan szép volt, hogy nem akadt párja a kerek világon. A keze fehér, mint a hó, az arca piros, mint a tündéralma, a haja a földig ért. Mikor eljött az ideje, hogy férjhez menjen, az ország minden sarkából oda-sereglettek a legények lánykérőbe, de Avdal aga egyikhez se akarta hozzáadni a lányát. Azt mondta, alattvalójához nem adja a lányát.

Eltelt egy év, el a másik. Aziz aga, aki maga is megkérte Merdét, de kikosarazták, rábeszélte a szomszédait meg a rokonait, hogy ne fizessenek adót Avdal agának. Bizony elszegényedett az Avdal aga kincstára.

Avdal aga hívatta a fiait, és így szólt hozzájuk:

- Látjátok, gyermekeim, mennyire elszegényedett a kincstáram. Nem a lányom tehet róla, hanem én magam, amiért alattvalómhoz nem akartam hozzáadni. Mondjátok hát meg, mit csináljak! Lehet, hogy meggyöngült már az eszem. Tanácsot kérek tőletek.

A négy idősebb úgy gondolkodott, mint az apjuk, ők se akarták, hogy a testvérük az apjuk alattvalójához menjen feleségül. Hanem a három kisebb fiú azt mondta:

- Rosszul teszed, apám, hogy csak azt keresed, ki a legelőkelőbb. Az a fontos, hogy jó ember legyen a vőlegény, nem az a fő, hogy előkelő-e vagy se.

Megharagudott nagyon Avdul aga, elkergette a háztól a három kisebb fiút. Mahmud, a vadász, Ozmán, a vitéz és Aszad, a katona, azt mondta:

- Miért kergetsz el bennünket, elkelne még a mi segítségünk a bajban!

Lóra ültek, és elmentek. Mentek, mentek, egy napig vagy kettőig, nem tudjuk, de egyszer csak háromfelé ágazott előttük az út. Elhatározták, hogy mindegyikük más-más útra tér. Három esztendő múlva ugyanitt találkoznak, és megnézik, mi lett az apjukból és a testvéreikből. Mahmud jobbra ment, Aszad balra, Ozmán pedig a középső úton indult el.

Szétfutott a hír az országban, hogy Avdal aga nem adja alattvalójához a lányát, és hogy a három kisebb fiát elkergette a háztól. Az emberek megharagudtak Avdalra. Közben az a bizonyos Aziz aga, aki megkérte Merdét, tanácsot hívott össze, és elhatározta, hogy haddal támad Avdal agára. Sereget gyűjtött, és megüzente Avdal agának, hogy készüljön a csatára. Ahogy Avdal aga ezt hírül vette, szétküldte mindenfelé a kengyelfutóit, és nekilátott sereget gyűjteni. De nem sokan hajlottak a szavára. Csak kétezer lovas gyűlt össze, azokkal indult el a csatába.

Aziz agának pedig húszezer harcosa volt. Kivonult velük a musí síkra. Ott találkozott a két sereg. Avdal aga telivér paripáján nyargalt, a kezében hosszú kopja, az oldalán kard, a hátán pajzs. Ahogy Aziz aga meglátta Avdal agát teljes fegyverzetben, elénekelte ezt a dalt:

Hej, te Avdal aga, hej, te istentelen!
Még ma összekondul a pajzs meg a szablya,
még ma bosszút állok a dölyfös Avdalon!
Paripáink szügyig selymes fűben állnak,
a csatára várnak lovaskatonáink.
Aki Avdal agát nyergéből kiveti,
ezer kondor bárányt kap érte jutalmul.
Kedves földijeim, nemes szomszédaim!
Nyíl-esőtök verje Avdal harcosait,
de a szép Merdének megkegyelmezzetek,
a szép Merde előtt boruljatok arcra!

Alighogy Aziz aga befejezte a dalt, a két sereg egymásnak rontott. Reggeltől estig vívtak, este szétváltak. Számba vették a harcosokat, Aziz agának is ezer halottja meg sebesültje volt, Avdal agának is. De Avdal négy idősebb fia is elesett a csatában. Mikor Avdal aga ezt megtudta, sírva fakadt. Merde gyászában levágta a haját, és ezt a dalt énekelte:

Mus mezeje, széles szép mező!
Kecskét, juhót táplálgatsz, nevelgatsz,
békés pásztor tereli a nyáját,
de ma felperzselte a halál,
mint a tűzvész, Avdal aga házát...
Nem akarok élni én magam se!
Országom, a földdel egyenlő vagy,
könnyé váljon minden patakod!
Aziz aga négy bátyám megölte...
Kisebbik bátyáim, merre vagytok?
Kedveseim, merre vagytok?
Már csak bennetek reménykedünk.

Avdal serege szétszóródott. Ő maga éjjel a szomszéd országba menekült a feleségével és a lányával. Ott beállt egy gazdag emberhez pásztornak, a feleségéből meg a lányából szolgáló lett. Az ellenség pedig megosztozott a vagyonukon.

Most térjünk vissza Mahmudhoz, a vadászhoz, nézzük meg, mi történt vele.

Mahmud éjjel-nappal lovagolt, egyszer érkezett egy ismeretlen városba, és bekopogtatott egy özvegyasszonyhoz. Az asszony megvendégelte, ő pedig megkérdezte tőle:

- Van gyermeked, anyó?

Az asszony azt felelte, hogy nincs. Akkor azt mondta Mahmud:

- Én árva vagyok, se apám, se testvérem, fogadj be, jó fiad leszek.

A jó asszony beleegyezett, befogadta. Mahmud eljárt vadászni, eladta a vadat, abból éltek az öregasszonnyal. Egyszer azt látta, hogy hadat gyűjtenek a falvakban. Megkérdezte az asszonyt, hogy miért toborozzák a katonákat. Az asszony azt felelte, hogy az ő padisahjuknak volt egy lánya, Telli-Nigarnak hívták. Azt ellopta a fekete dzsinn, és elvitte a Kék várba. Azóta a padisah minden esztendőben sereget toboroz, és megpróbálja kiszabadítani a hercegnőt, de nem tudja.

Mahmud azt mondta:

- Eredj el, anyó, holnap a padisahhoz, és mondd meg neki, hogy én megölöm a dzsinnt, és kiszabadítom a hercegnőt, ha a padisah megígéri, hogy hozzám adja feleségül a lányát.

Az öreganyó elment a padisahhoz, átadta neki a Mahmud üzenetét.

A padisah tüstént hívatta Mahmudot, és így szólt hozzá:

- Igaz-e, te legény, hogy ki akarod szabadítani a lányomat?

- Igaz, ha te hozzám adod - felelte Mahmud.

A padisah megígérte, hogy hozzá adja a lányát feleségül.

Mahmud hazament, felfegyverkezett, lóra pattant, és elindult, hogy megvívjon a dzsinnel. A dzsinn meg épp akkor jött meg a vadászatról. Meglátta a fegyveres lovast a Kék vár kapujában, és felordított:

- Hej, te boldogtalan, hányszor jöttek ellenem nagy seregek, és mégsem tudtak legyőzni, vajon te egy szál magadban mit érthatsz nekem? Eltakarodj, míg jódolgod van!

- Eddig suhancokkal vívtál, nem férfiakkal - felelt meg neki Mahmud.

A dzsinn kapta a kardját meg a pajzsát, nyeregbe pattant, és kilovagolt Mahmud elébe. Összecaptak, küzdöttek. Sokáig küzdöttek. Egyik se hátrált. Hanem Mahmud előkapta az íját, elröpítette a nyilat, megölte vele a dzsinnt. Aztán bement a Kék várba, megkereste Telli-Nigart, és elvitte a padisahhoz. A padisah nagyon megörült, és hozzáadta feleségül a lányát. Hét nap, hét éjjel mind lakodalmaztak.

Most meg azt nézzük meg, hogy Ozmán mit csinál.

Ozmán éjjel-nappal lovagolt, egy forrásnál megállította a lovát. Körös-körül zöldellő, virágos rét. A levegőben fülemülék röpködtek. Ozmán leszállt a lóról, megbéklyózta, és eleresztette legelni, maga meg letelepedett a forrás mellé, egy platánfa alá. Meg is mosakodott, ivott is, pihent is egy sort, aztán fogta az íját, és elment vadászni. A közelben hegyek magasodtak. Felment Ozmán az egyik hegyre, lőtt egy szarvast, odavitte a forráshoz, megsütötte, jóllakott belőle. Aztán leheveredett a fa alá, és mélyen elaludt. Egyszer csak valami zajra felriadt. Felugrott, és mit látott: egy vadmacska akaszkodik egy szép nagy madárba, a madár csapkod a szárnyával, de csak nem tud kivergelődni a vadmacska körme közül. Ozmán kapja az íját, kilövi a nyilat, megöli a vadmacskát. Aztán odamegy, óvatosan kihúzza a macska karmait a madárból. Hanem ez a madár csodálatos madár volt. Emberi hangon szólt Ozmánhoz:

- Mivel háláljam meg, hogy megszabadítottál, te bátor legény?

Elcsodálkozott Ozmán, és azt felelte, hogy neki semmi se kell.

Akkor így szólt a madár:

- Kincseim, amit megoszthatnék veled, nincsenek. Tépj ki egy tollat a szárnyamból! Ha bajba jutsz, dobd tűzbe a tollat, és én menten odarepülök a segítségedre.

Ozmán kitepelt egy tollat a madár szárnyából, és eltette. Aztán lóra ült, és ment tovább. Ment, ment, és megint csak elérkezett egy rétre. Gondolta, itt is megpihen. De alighogy leszállt a lováról, ismeretlen lovasok tűntek fel a közelben. Odavágtattak Ozmánhoz, és rákiáltottak:

- Nem tudod, te esztelen jövevény, hogy még az égi madár se mer átrepülni e fölött a rét fölött? Ez a rét Aszlán bégé.

Ozmán elmondta nekik, hogy nem tudta, kié ez a rét.

- Engedjete el, elmegyek innen - kérte őket. De a lovasok nem hajtottak a szavára:

- Innen ugyan el nem mégy, viszünk az urunk elébe!

Látta Ozmán, hogy szépszerével el nem engedik, kirántotta a kardját, és azt mondta:

- Hé, Aszlán bég szolgái! Úgy látszik, még nem hallottátok híret Ozmán vitéznek. Nem megyek én a ti uratokhoz, jöjjön ő ide, és próbáljon meg elfogni!

A lovasok megpróbálták megfogni Ozmánt, de az nekik ugrott, és egy szempillantás alatt megfutamította őket. Futottak a lovasok Aszlán béghez, elmondták neki, hogy mi történt. Aszlán bég szörnyű haragra gyúlt, lóra ült, és kivágtatott a rétre. Meglátta Ozmánt a réten, és ezt a dalt énekelte:

Kóbor fattyú, nemtelen csavargó,
mért jöttél ide?
Görbe karddal a fejed lemetszem,
kopjával a szívedet kitépem.
Katonáim előtt meg nem állhatsz,
bátrabbak a sárga oroszlánnál,
pusztulás és halál jár nyomukban.
Aszlán bég áll előtted, nyomorult!
Csókold meg hát ezüst sarkantyúmat,
keserves halállal halsz különben!

Ozmán erre azt felelte:

Magad vagy a nemtelen csavargó,
te bújtál el magas sziklavárba!
Majd megfelel neked görbe kardom.
Egy csapással pajzsod széthasítom,
Téged keserves halálnak adlak.

És a két lovas egymásnak rontott. Aszlán bég már megvillantotta a kardját, de Ozmán elkapta a karját, kikapta a kezéből a kardot, és kiütötte Aszlán béget a nyeregből. Azután leugrott a lováról, és kezét-lábát összekötözte a bégnek. Aszlán bég könyörgésre fogta a dolgot:

- Ne ölj meg, te leszel a váram ura, és én a szolgálimmal együtt szolgálni foglak!

Ozmán feloldozta, lóra ültek, és felmentek a várba Ozmán ott is maradt.

Egyszer Aszlán bég azt mondta Ozmánnak:

- A Duman hegyi várban lakik a vörös dzsinn. Elrabolta Gualit, a keleti padisah lányát. A keleti padisah négy ízben is sereggel támadt a vörös dzsinnt, de csak nem tudta kiszabadítani a lányát. Én is ott voltam, de a dzsinn elkergetett bennünket. Gyerünk, szabadítsuk ki a keleti padisah lányát! Azt mondta az apja, ahhoz adja a lányát, aki megszabadítja a vörös dzsinntől.

Lóra ültek, és útnak eredtek. Tíz nap múlva a Duman hegyre értek, és megpihentek a vár mellett, a réten. Estefelé a vörös dzsinn megjött a vadászatból, és meglátta a lovasokat. Oda-hussant Ozmánhoz, és meglódította a buzogányát. De Ozmán röptében elkapta a buzogányt, odaugratott a dzsinnt, és egy ütéssel megölte. Aszlán bég felkiáltott:

- Ó, Allah, micsoda erő lakik ebben a legényben! Mi húszezer katonával se bírtuk legyőzni a dzsinnt, ő meg egy csapással leteríti!

Pihentek pár napig a várban, aztán útnak indultak, vitték magukkal Gualit is. Megérkeztek abba a városba, ahol a lány apja lakott. A padisah a vezéreivel elébük ment, homlokon csókolta Ozmánt. Hozzáadta a lányát, nagy lakodalmat csapott. Aszlán béget megtette az egyik országrész helytartójának, a bég vitézeiből mind kán lett, Ozmán pedig elfoglalta a trónt.

Hanem hát mi lett Aszadból, a harmadik testvérből?

Mikor elvált Mahmudtól és Ozmántól, éjjel-nappal lovagolt, és végül egy várhoz érkezett. Leszállt a lováról, kikötötte a lovat legelni a rétre, maga meg elment vadászni. Lőtt egy vadjuhot, tüzet rakott, megsütötte, megette. Azután odament a magas fallal körülkerített várhoz, és leült a kapujába. A várból kiugrott egy fegyveres vitéz, és rákiáltott Aszadra:

- Hogy mertél idejönni, te bolond vándor? Ebben a várban a fehér dzsinn lakik, megöl, ha meglát!

De Aszad csak üldögélt tovább a kapuban. A katona bement. Hamarosan megjött a vadászból a fehér dzsinn. Ahogy meglátta Aszadot, hozzávágta a buzogányát. De Aszad röptében elkapta, fejbe verte vele a dzsinnt, az mindjárt ki is adta a páráját. Aztán Aszad bement a várba, végigjárta a palotát, még a tömlöcbe is lement, hát, ott meglátott egy szépségesnél szépségesebb lányt. Megkérdezte tőle:

- Hogy kerültél te ide, a fehér dzsinn várába?

A lány elbeszélte:

- Nyolc éve sínylődöm a fehér dzsinn rabságában. Éjjel-nappal csak a könnyeimet hullatom. Apám, Zor-Ali kán, nyolc vár ura. Egyszer a kertben sétálgattam, és hallgattam a fülemüle énekét. Hirtelen egy kéz felemelt a levegőbe, és én ijedtemben behunytam a szemem. Mire kinyitottam, már itt voltam, ebben a várban. Nem akartam feleségül menni a fehér dzsinnhez, hát tömlöcbe vetett. Ó, nemes vitéz, kiszabadítottál a rabságból! Ha nem jössz, életem végéig itt maradok, sohase látom többé se apámat, se a testvéreimet.

Aszad felültette a lányt a lovára, és vitte Zor-Ali kánhoz. A kán kifutott elébük. A lány szép sorjában elmondott mindent az apjának. Ali kán homlokon csókolta Aszadot, és hozzáadta feleségül a lányát.

Nagy lakodalmat csaptak.

Aznap, mikor letelt a három esztendő, a három testvér összetalálkozott annál a keresztútnál, ahol annak idején elbúcsúztak egymástól. Ki-ki elmondta, hogy mi történt vele a három esztendő alatt, aztán hármásban elindultak Musba. Amikor megérkeztek, és látták, hogy csak rom van a szülői ház helyén, nagyon elbúsultak. Találkoztak Rasóval, az öreg pásztorral, kikérdezték, hogy merre van apjuk, anyjuk, nővérük, hol vannak a fivérek. Raso elmondta, hogy mikor ők hárman elmentek, Aziz aga sereget toborzott, és megtámadta Avdalt. Idősebb fivérek, Rosztám, Balul, Avdi meg Szalmán, elestek a csatában, apjuk, anyjuk és nővérük a szomszéd országba menekült.

A testvérek, ahogy ezt hírül vették, felfegyverkeztek, rajtaütöttek Aziz agán, legyőzték és kikergették Musból. Mahmud apja helyett kezébe vette az ország kormányzását, Aszad pedig elindult a szomszéd országba, hogy megkeresse a szüleit és a nővérét. Megtudta, hogy az apjából pásztor lett. Estére kelve elment ahhoz az emberhez, akinél az apja szolgált. Azt az embert Makszud bégnek hívták. Úgy fogadta Aszadot, ahogy a vendéget illik, jóltartotta étellel-itallal, megvárta, míg kipiheni magát, aztán megkérdezte:

- Honnan jössz, és mi járatban vagy, kedves vendégem?

Aszad elmondta neki, hogy mi történt a szüleivel és a testvéreivel. Mikor Makszud bég megtudta, hogy az ő pásztora az Aszad apja, rögtön érte küldte a szolgálait. Az öregembert bevezették Makszudhoz. Aszad ráismert az apjára, és a nyakába borult. Azután odavezették az anyját meg a nővérét is, azokra is tüstént ráismert. A szülei sírva fakadtak örömben, és megkérdezték:

- Hát a testvéreid, Mahmud meg Ozmán, hol vannak?

Aszad mindent elmondott, amit Mahmudról és Ozmánról tudott. Azt is, hogy Azizt elkergették Musból, és most már haza lehet térni. Elkezdtek készülődni az útra. Hanem Makszud bég így szólt hozzájuk:

- Az én Hasszán fiamnak se éjjele, se nappala, úgy szereti a szépséges Merdét. Adjátok hozzá feleségül!

De Aszad azt mondta, hogy most nem adhatják a testvérét feleségül Hasszán béghez, mert az egész világ kineveti őket, azt fogják mondani, hogy „Avdal aga pásztor volt Makszud bégnél, és hálából hozzáadta a lányát a bég fiához.”

- Jöjjön el Hasszán egy év múlva Musba, akkor Merde hozzá megy feleségül.

Apja, anyja is egyetértett, Makszud bég is beleegyezett. Elbúcsúztak, elváltak. Avdal aga Aszaddal, a feleségével meg a lányával visszatért Musba. Egy esztendő múlva Makszud bég is megérkezett a fiával. A szépséges Merdét hozzáadták feleségül Hasszánhoz.

Hanem közben annak a dzsinnek a nővére, akit Ozmán megölt, megtudta bátyja halálát, és megesküdött, hogy bosszút áll Ozmánon. Éjjel-nappal kereste Ozmánt, mindenütt kérdezősködött felőle. És hát végül meghallotta, hogy Ozmán Musban van, és épp a nővére lakodalmát tartják. Éjnek évadján odarepült, felköltötte Ozmánt, és azt mondta:

- Te megölted a bátyámat. Ezért én most elviszem a nővéredet meg a vőlegényét a Duman hegyre. Ha futja a bátorságodból, gyere oda, megvívunk. De gyere ám, nehogy aztán késő legyen!

Azzal felragadta Merdét és Hasszánt, és elrepült velük.

Keservesen sírtak a szülők, mikor megtudták, hogy Merdét és Hasszánt elvitte a rettenetes dzsinn nővére. Bánkódott nagyon Hasszán apja:

- Hej, de szerencsétlen egy ország ez a Mus, mennyi baj meg nem esik itt! Ó, sanyarú sors, hát mit vétettem én? Tehetek én róla, hogy a menyasszony testvérei háborúságban vannak a dzsinnekkel? Ma van a fiam menyegzője napja, és én sírván sírok... Minek is jöttem ebbe az országba? Miért nem tört el a lábam? Egyetlen fiam volt, most már az sincs. Mire nekem élni most már? Jaj nekem, jaj nekem!...

Mind vele sírtak, hanem Ozmán így szólt:

- A sírás nem segít rajtuk. Én megmentem Merdét és Hasszánt.

Elővette Ozmán azt a tollat, amit a csodálatos madár adott neki, mikor megmentette a vadmacskától, és belevetette a tűzbe. A csodálatos madár menten odarepült hozzá, és azt kérdezte:

- Mi bajod van, Ozmán?

- A testvéreimet meg a vőlegényét elvitte a vérivó dzsinn nővére a Duman hegyre. Ha késlekedem, megöli őket. Nem tudnál odavinni engem?

- Már hogyn tudnálak! Ne azt nézd, hogy nem vagyok olyan nagy, mert a varázserőm egy szempillantás alatt odaröpít téged a Duman hegyre - felelte a madár, azzal meglengette a szárnyát, és Ozmán már ott is termett a Duman hegyen, a vár mellett.

A dzsinn nővére kiment hozzá, és viaskodni kezdtek. Viaskodtak, viaskodtak, és a szálfatermetű Ozmán győzött. Aztán megkereste a várban Merdét meg a vőlegényét, és a csodálatos madár visszaröpítette őket Musba.

Mikor Avdal aga, Makszud bég, Merde anyja és Mahmud bátyja meglátták otthon Merdét és Hasszánt, nem hittek a szemüknek. Határtalan volt az örömük. Akkorra már Aszad is megérkezett vendégségbe. Volt olyan lakodalom Musban, amelyet még nem látott a világ.

A lányok felvették az ünneplő ruhájukat, fekete festékkel szépen befestették a szemöldöküket, megfésülgették a hajukat, színes kendőt kötöttek a fejükre. Kézen fogták egymást, körtáncot jártak és énekeltek:

Lányok, lányok, körbe álljatok!
Ma van Hasszán lakodalma.
Öltözzetek piros tafotába,
piros, piros kendőt kössetek!
Ozmán a dzsinn nővérét megölte,
Aszad bosszút állt az ellenségén.
Lányok, lányok, örvendezzetek!

Sok napig lakomáztak és vigadtak. Aztán mindenki hazatért a maga országába: Makszud bég Hasszán fiával és szépséges menyével a magáéba, Ozmán keletre, ahol Guali, a felesége várta, Aszad a nyolc vár birodalmába, ahol Zor-Ali kán lánya várta.

Csak Mahmud maradt Musban, a szüleivel. És boldogan éldegéltek. A fivérek nem felejtették el egymást, gyakran találkoztak, és együtt örvendeztek. Ti se felejtsetek el a barátaitokat és testvéreiteket!

Az oroszlán meg az egér

Történt egyszer, hogy az oroszlán, az állatok padisahja, meg a kicsi kis egér egymás szomszédságában laktak. Az oroszlán kevély volt és méltóságteljes.

Mikor az erdőben sétált, senkit sem méltatott figyelemre, senki köszöntését nem fogadta. Látja egyszer a kicsi kis egér, hogy arra megy az oroszlán, siet elébe, hogy köszöntse, hogy váltsanak már egy-két jó szót.

„Nem illik hozzám, az állatok hatalmas padisahjához, hogy egy senkiházi egérrel társalogjak” - gondolta magában az oroszlán, azzal elfordult és tovább ment.

Megbántódott az egér, hogy ilyen barátságtalan a szomszédja. Nem is ment ki többet elébe.

Egyszer csak eltűnt az oroszlán. Eltelik egy nap, eltelik két nap, és hát csak nem bukkan fel azon az ösvényen, ahol mindig sétálgatott. „Biztosan megbetegedett az én szomszédom” - gondolta az egér. Harmadnap elhatározta, hogy meglátogatja. „Akármilyen barátságtalan, azért a bajban csak nem hagyom el.”

Futott az egér az erdőn át az oroszlán háza felé - hát egyszer csak hallja ám, hogy valaki nyöszörög a közelben. Kiment a tisztásra, és meglátta az oroszlánt. Az ösvényen feküdt és nyöszörgött. Az egyik mellső lába beszorult egy vaskaptányba.² Lesoványodott a hatalmas oroszlán, háta, mancsa csupa horzsolás, karmolás: sokáig küszködött a kaptánnyal, de csak nem bírt kiszabadulni, és egészen elgyengült.

- Mi történt veled, kedves szomszéd, miért nyöszörögsz olyan fájdalmasan? - fakadt sírva az egér.

- Hát nem látod, hogy megfogott a kaptány? Harmadnapja kínlódom, de nem bírok kiszabadulni belőle. Erős kötéllel hozzá van kötve a kaptány a fához. Ha megtalálnak a vadászok, búcsút mondhatok az életemnek. Segíts rajtam, szomszéd, rágd el a kötelet, nem felejttem el, amíg élek!

Az egér megsajnálta az oroszlánt. Rágcsálni kezdte a kötelet az éles fogával, el is rágta, és az oroszlán kiszabadult.

Attól fogva nem fordult ám el, mikor az egérrel találkozott, hanem előre köszönt neki.

---

² Kaptány: csapda

A ló, a kakas, a bárány, a kisnyúl meg a farkas

Egyszer a ló elhatározta, hogy felmegy a hegyek közé. Hallotta, hogy ott sok a jó fű. Ment, mendegélt, találkozott a kakassal. A kakas azt kérdezte:

- Hová mégy, te ló?

A ló azt felelte:

- A hegyek közé. Azt beszélnek, hogy ott már nagyra nőtt a fű, hideg a víz. Mihez kezdjek nyáron a völgyben? A fűvet mind kiégette a nap, vizet egy cseppet se lelteni sehol. Felmegyek oda, ahol a hegycsúcsokon még hó is van.

- Vigyél magaddal - kérte a kakas -, én is szeretnék felmenni a hegyre, nekem is jobb lesz ott.

- Gyere hát, menjünk együtt - felelte a ló a kakasnak.

És ketten mentek tovább. Elöl a ló, utána a kakas. Csak nappal mendegéltek, éjjel pihentek, már ahogy a vándorok szokták. Mentek, mentek, találkoztak a báránnyal. A bárány megkérdezte a lótól:

- Mondd csak, ló testvér, hova mégy?

A ló azt felelte:

- A hegyre. Azt beszélnek, hogy ott már nagyra nőtt a fű, hideg a víz. Mihez kezdjek nyáron a völgyben? A fűvet mind kiégette a nap, vizet egy cseppet se lelteni sehol. Felmegyek oda, ahol a hegycsúcsokon még hó is van.

- Vigyél magaddal - kérte a bárány -, én is szeretnék felmenni a hegyre, nekem is jobb lesz ott.

- Jól van, gyere velünk a hegyre - felelte a ló a báránynak.

És hárman mentek tovább: elöl a ló, a ló után a kakas, a kakas után a bárány. Csak nappal mendegéltek, éjjel pihentek, már ahogy a vándorok szokták. Mentek, mentek, találkoztak a kisnyúllal.

A kisnyúl megkérdezte a lótól:

- Mondd csak, ló testvérem, hova mégy?

A ló azt felelte:

- A hegyre. Azt beszélnek, ott nagy a fű, hideg a víz. Mihez kezdjek nyáron a völgyben? A fűvet mind kiégette a nap, vizet egy cseppet se lelteni sehol. Felmegyek oda, ahol a hegycsúcsokon még hó is van.

- Kérlek, vigyél magaddal engem is - kérte a kisnyúl -, nekem is felkopik itt az állam. Jobb lesz a hegyen.

- Jól van, menjünk együtt a hegyre - felelte a ló a kisnyúlnak.

És négyen mentek tovább: elöl a ló, a ló után a kakas, a kakas után a bárány, a bárány után a kisnyúl. Csak nappal mendegéltek, éjjel pihentek, már ahogy a vándorok szokták. Hanem egy reggel a lovat, a kakast, a bárányt meg a kisnyulat meglátta egy farkasfalka. A farkasok éhesek voltak és dühösek. Ahogy meglátták a lovat, a kakast, a bárányt meg a kisnyulat, mohón csattogtatni kezdték a fogukat.

- Rohanjátok meg őket! - üvöltött fel a legfiatalabb farkas. - Még őrizőjük sincs. Hej, de nagy lakomát csapunk!

A többi farkas vénebb volt, tapasztaltabb. Azt felelték a fiatalnak:

- Dehogyan rohanjuk meg őket! Tavaly is rárontottunk egy ménesre, és kicsibe múlt, hogy ott nem hagytuk a fogunkat. A lóval nem jó összeveszni.

- Hát ti csak maradjatok, én magam is elbánok velük! - kiáltotta a fiatal farkas, és kiugrott az útra.

- Mit akarsz tőlünk? - kérdezte a ló, és védelmezően a kakas, a bárány és a kisnyúl elébe állt.

- Add ide a bárányt - mondta a farkas -, hadd tépjem szét. Megeszem a bárányt, téged nem bántalak.

- De buta vagy te, farkas! Hisz a báránynak csak csontja van meg gyapja, egyebe semmi. Ha éhes vagy, velem kezd, majd megeheted aztán a bárányt is!

A farkas összezsattintotta a fogát, és nekirontott a lónak. Hanem az felágaskodott, nekiugrott, a mellső lábával megkapta a fejét, és leszorította a földre. A bárány odafutott, és hátulról csépelni kezdte a farkast a szarvával. A kakas a farkas hegyibe repült, vagdalta a csőrével és kukorékolt.

Csak a kisnyúl ijedt meg a fiatal farkastól, az kerekét oldott.

A farkasból majd kiszorult a pára, mire kiszabadulhatott a ló patája alól, inalt is vissza oda, ahol a falka várta.

- No, hát megebédeltél, testvér? - kérdezték az öreg farkasok.

- Fussunk innen gyorsan, mert mindjárt utolérnek! - kiabálta a fiatal farkas, de meg se állt.

A falka megriadt, futott mind utána. Sokáig szaladtak, már nemigen bírta a lábuk. A legöregebb farkas felordított:

- Pihenjünk már, nem bírom szusszal!

Megálltak, és az egyik vén farkas azt mondta a fiatalnak:

- Azt mondd meg legalább, mi volt ott az úton, és ki kerget bennünket?

- Jaj, ne is kérdezd, még kimondani is rettenetes! Alighogy kiértem az útra, a ló a földnek szorította a fejemet, valaki meg bottal ütötte a hátamat. A harmadik szurkált valamivel és rikoltozott. A negyedik meg elrohant, nyilván az emberekhez, hogy ránk hozza a népet meg a kutyákat. Gyertek, fussunk tovább, különben utolérnek!

Hát így menekült meg a ló, a kakas, a bárány meg a kisnyúl a farkasfalkától.

Kinek a munkája nehezebb?

Egy faluban éldegélt egy ember meg egy asszony. Gyermeük nem volt. Nyáron az ember pásztornak állt, a mások juhait legeltette, az asszony meg otthon maradt. Mikor az ember hazament a legelőről, mindig azt mondta:

- Hallod-e, te asszony, én egész nap a mezőt meg a hegyeket járom a juhokkal, ha esik, ha fúj, te meg egész nap itthon vagy a jó melegben. Mi gondod van neked? Semmi.

Megharagudott az asszony, és egy reggel azt mondta az urának:

- Te maradj itthon, ma én megyek ki a juhokkal.

Megörült az ember:

- Jól van, csak mondd meg, mit kell csinálnom!

- Takarítsd ki a házat, etesd meg a kotlóst meg a csirkéket, és ereszd ki őket a tyúkólból. Csak vigyázz, hogy a csirkék szét ne széledjenek, és el ne hordja őket a héja! Aztán rostálj lisztet. A lisztből kavarints tésztát. Fűts be a kemencébe, főzz ebédet, süsd meg a lángost. Délben fejd meg a kecskét meg a juhokat, szűrd el a tejet, forrald fel, várd meg, míg kihül egy kicsit, aztán öntsd szét csöbrökbe, és készíts kovászt, mert holnap cipót sütök. Itt a gyapjú, fonj belőle fonalat, ha megjövök, kötek harisnyát meg ujjast télire. A trágyából csinálj gyorsan korongokat, hogy télen legyen mivel fűteni. A tegnapi aludttejből köpülj vajat, mert különben megromlik. A ruhát is beáztattam, a szövésbe is belefogtam, de azt megcsinálom, majd ha este megjövök.

- Eridj csak, asszony - kiáltotta az ember -, megcsinálom én mindent, csakhogy végre egyszer itthon pihenhetek!

Elment az asszony juhok legeltetni, az ember meg kitakarította a házat, ahogy az asszony meghagyta, aztán megetette a tyúkot meg a kiscsibéket. A csibéket hosszú madzagon odakötötte az anyjukhoz, hogy szét ne széledjenek. Aztán befutott a kemencébe, feltette az ebédet.

Egyszerre csak úgy hallotta, mintha odakinn, magasan a levegőben, tyúk kotkodácsolna. Elcsodálkozott, kifutott a házból, hát látja ám, hogy a héja egy csibét visz a körme közt, a többi a tyúkkal együtt a madzagon lóg. A tyúk kotkodál ijedtében. Az ember utánavetette magát a héjának, el akarta kapni a madzagot, sokáig futott, de nem érte utol. A héja eltűnt a hegy mögött.

Mikor visszament a házba, látta, hogy a tűz kialudt, a víz elfőtt, a kása odaégett. Megint tüzet rakott, öntött a zsákból lisztet a szitába, és hozzáfogott, hogy megszitálja, de akkor eszébe jutott, hogy az idő repül, a munka meg sok: „Hátamra kötöm én az aludttejes csuprot. Míg a lisztet rostálom, a vaj magától is megköpülődik!”

Úgy is tett.

Míg a lisztet rostálta, a csupor hol jobbra lődörgött a hátán, hol meg balra, és lassacskán elkészült a vaj. Nagyon megörült az ember, hogy milyen leleményes volt.

De megint megjárta.

Állva kényelmetlen volt a tésztát kavarni, letérdelt hát, a csupor meg felfordult, és mind kicsurgott belőle, ami benne volt. Az ember nagy ügyel-bajjal leoldotta a hátáról a csuprot, felmosta a padlót, felhintette hamuval, hogy hamarabb megszáradjon.

És megint a tésztához látott. Mikor elkészült vele, látta, hogy meleg a kemence, beletette a tésztát.

Az ajtó előtt bégetni kezdtek a juhok. Az ember kapta a rézcsöbröt, és futott, hogy megfejeje őket. Először a juhokat fejte meg. Nem volt könnyű, mert nem voltak a kezéhez szokva. Mikor aztán a kecskét kezdte fejni, az kétszer is kiszakította magát a kezéből, harmadszorra meg úgy felrúgta a csöbröt, hogy a fele se maradt benne a tejnek.

Nagyon elfáradt az ember. Mikor végre megfejezte a juhokat is, a kecskét is, visszament a házba - hát a lángos mind megégett. Gondolta, legalább a tejet felforralja. „Nem bajlódok a kemencével, rakok tüzet odakinn, azon forralom fel a tejet - gondolta -, úgy könnyebb is, meg gyorsabb is.”

Már a csillagok is feljöttek, sötét volt az udvaron. Tüzet rakott, fölébe akasztotta a rézcsöbröt, fogott egy kanalat, és kevergette a tejet, hogy oda ne kozmáljon.

Az asszony meg épp jött hazafelé. Már messziről meglátta, hogy tűz ég a ház mellett, és elcsodálkozott. „Mire az neki?” - gondolta magában, és sietett haza. Az ember észre se vette, és már ott is volt.

- Mi történt, miért gyújtottál itt tüzet?

- Gondoltam, az udvaron forralom fel a tejet, így kényelmesebb.

Felforrt a tej. Az asszony felkapta a csöbröt, és bevitte a házba. Az ember elmondta, mi minden történt vele egész nap.

- Megéheztem - mondta az asszony -, adj ennem!

- Csak tej van, egyéb semmi, nem volt időm főzni, egész nap azt se tudtam, hol áll a fejem. Tudod mit, asszony, holnap inkább maradj te itthon, és láss a házi munka után, majd én legeltetem a juhokat.

Attól fogva sohase mondta az ember, hogy az ő munkája nehezebb. És boldogan éltek.

Az öregember, a padisah meg a tolvajok

Élt egy városban egy szegény öregember meg a felesége. Az öreg arról volt híres, hogy minden talányt megfejt, minden csalafintaságot kiszimatol. Még azt is beszélték felőle, hogy a sokadalomból is ki tudja választani a tolvajt.

Abban a városban pedig negyven tolvaj élt.

Mindenki tudta, de senkinek se sikerült elfogni őket. Történt egyszer, hogy kirabolták a padisah kincstárát. A padisah hívatta a szegény embert, és azt mondta neki:

- Azt beszéltek, te megfejtesz minden talányt, kiszimatolsz minden csalafintaságot, még a sokadalomból is kiválasztod a tolvajt. Ellopták az aranyamat a kincstárból. Adok neked negyven napot. Találd meg a tolvajt, és megjutalmazlak. De ha meg nem találod, megparancsolom a hóhérnak, hogy csapja le a fejed.

Szomorúan ment haza az öregember.

- Mit mondott a padisah? - tudakolta a felesége.

- A padisah magához hivatott, és azt mondta: „Azt beszéltek, te megfejtesz minden talányt, kiszimatolsz minden csalafintaságot, még a sokadalomból is kiválasztod a tolvajt. Ellopták az aranyamat a kincstárból. Adok neked negyven napot. Találd meg a tolvajt, és megjutalmazlak. De ha meg nem találod, megparancsolom a hóhérnak, hogy csapja le a fejed.”

- Jaj nekünk, hát hogy tudnád te megismerni a tolvajt! - siránkozott az öregasszony.

Búsultak, búslakodtak, csak nem bírták kitalálni, hogy menekülhetnének ki a bajból. De a tolvajok, akik az aranyat elvitték, megneszelték, hogy a padisah varázslattal akarja kitudni, ki lopta el az aranyat, és megijedtek. Szürkületkor összegyűltek, és a legöregebb tolvaj azt mondta:

- Esténként az öregember meg az asszony mindig elmondják egymásnak, hogy mit láttak aznap. Küldjük el egyikünket az öreghez, hallgassa ki, miről beszélgetnek, és mondja el nekünk.

Elküldték a tolvajok az egyik társukat az öreghez. A tolvaj az ablakhoz lopakodott, odatartotta a fülét, és meghallotta az öregember hangját:

- Összesen negyven volt, egy odavan, maradt harminckilenc.

Az öreg a napokat értette: negyven napot adott neki a padisah, és egy már letelt. Hanem a tolvaj visszafutott a többiekhez:

- Rólunk beszélnek, és tudnak mindent. A tulajdon fülemmel hallottam, mikor az öreg azt mondta: „Negyven volt, egy odavan, maradt harminckilenc.” Ugyan miről beszéltek volna másról? Hiszen hogy én elmentem, harminckilencen maradtatok itt.

Nagy riadalom támadt a tolvajok közt, és másnap megint el akartak küldeni valakit, hogy kitudja, milyen veszedelem fenyegeti őket. De most úgy határoztak, hogy kettőt küldenek. Odasettenkedtek a tolvajok az öregember házához, és egyszer csak meghallották az öreg hangját:

- Negyven volt, kettő odavan, maradt harmincnyolc.

- Igen, kettő odavan - felelte az öregasszony.

A tolvajok visszarahantak a társaikhoz, és egymás szavába vágva ordították:

- Mindent tudnak! A tulajdon fülünkkel hallottuk, hogy az öreg azt mondta az asszonynak: „Negyven volt, kettő odavan, maradt harmincnolc.” Az öregasszony meg azt felelte: „Igen, kettő odavan.” Hát ki másról beszéltek volna? Hiszen mikor mi ketten elmentünk, harmincnolcan maradtatok.

A vezér gondolkodott, gondolkodott, tanácskozott a többiekkel, és végül azt mondta:

- El kell vinni az aranyat az öregnek, majd ő visszaadja a padisahnak, különben meg nem menekülünk az akasztófától. Majd az öreg beszél rólunk a padisahnak.

Másnap elment az egyik tolvaj az öregemberhez. Vitte az aranyat is, és így szólt:

- Itt van az arany, amit a padisah kincstárából elloptunk. Vidd el a padisahnak. Csak bennünket ne árulj el!

De az öreg nem vette el az aranyat.

- Ha elviszem a padisahnak, megkérdi, hogy hol vannak a tolvajok. Mit mondok neki? Azt hiszi, én raboltam ki a kincstárat, és felakasztat.

- Mit tegyünk? Segíts rajtunk, nem akarjuk, hogy megöljenek bennünket! - rimánkodott a tolvaj.

- Ha besötétedik, vigyétek vissza magatok az aranyat oda, ahonnan elvettétek. Akkor a padisah nem kérdezi meg, hogy hol vannak a tolvajok.

A tolvaj hazaszaladt. Gondolkoztak, gondolkoztak a tolvajok, és úgy gondolták, hogy igaza van az öregembernek. Mikor besötétedett, visszavitték az aranyat a helyére.

Reggel a nagyvezír jelentette a padisahnak, hogy az arany megint ott van, ahol volt. Csodálkozott a padisah: ilyen gyorsan megtalálta az öreg a tolvajokat!

Hívatta az öreget, és így szólt hozzá:

- A bölcsességed megmentette a kincstáramat Mit kérsz jutalmul?

Megörült az öreg, hogy nem öleti meg a padisah, és felkiáltott:

- Örökké éljen a padisah, nekem nem kell semmi! Engedj haza, a tolvajokat pedig ne keresd többé!

A padisah megparancsolta, hogy engedjék el az öregembert.

Harminc bárány egy imáért

Élt egyszer egy faluban egy gazdag aga. De nem érte be a gazdagságával, se a nagy tisztelettel, amivel a falubeliek körülvették. Arra vágyott, hogy mikor a mulla³ a Koránt olvassa, Allah neve helyett az övét mondja. Elment hozzá, és azt mondta:

- Adok neked harminc szopós bárányt, ha az én nevemet mondod, mikor a Koránt olvasod.

A mulla ráállt. Pénteken, mikor a mecsetben összegyűltek a hívek, a mulla nekifogott az olvasásnak, és mikor a Koránban Allah neve következett, az agáét mondta.

De véletlenül ott volt a mecsetben a szomszéd falu mullája is. Nem tudott a mulla meg az aga egyességéről. Mikor meghallotta az aga nevét, felkiáltott:

- Nem! Nem úgy van az!

Hanem a másik mulla meg se rezzent. Elnyújtott, unalmas hangon, mintha az imádságot folytatná, azt mondta:

- Hallgass, mulla, harminc bárányt ad érte: húsz nekem, tíz neked.

A szomszéd mulla megértette, és elhallgatott.

Azt mondják, azóta járja az a mondás, hogy „A mulla harminc bárányért a Koránt is eladja”.

---

³ Mulla: pap

A pásztor tizedik fia

Élt egyszer egy padisah. Se szeri, se száma nem volt a kincseinek, se határa a birtokainak, hanem hát örököse nem született. Öregségére, mikor már az évek megezüstözték a szakállát, lánya született. A boldog apa nagy lakomát csapott örömeiben, aztán hívatta a legvénebb bölcseket, megparancsolta nekik, hogy nézzék meg a varázskönyveket, és olvassák ki belőlük, ki lesz a lánya férje, kire száll az ország. Végiglapozgatták a bölcsek a könyveket, és azt felelték a padisahnak, hogy a lánya egy szegény pásztor tizedik fiához megy feleségül, akinek a bal vállán valamiféle anyajegy lesz. Megharagudott a padisah:

- Micsoda szégyen, még hogy az én lányom egy szegény ember felesége lesz! Azt ugyan meg nem engedem, ha megérem!

Megparancsolta, hogy a bölcseket zárják be a legmagasabb toronyba, ő meg a nagyvezírral együtt dervisnek⁴ öltözött, és elindultak felkutatni a pásztor fiát, aki a bölcsek jóslata szerint majd feleségül venné a hercegnőt. A padisah elhatározta, hogy megkeresi és megöli.

Sokáig mentek-e, nem-e, nem tudjuk, de egyszer egy kis faluba értek. A falu szélén egy szegény pásztor düledező viskója állt. A nagyvezír azt mondta a padisahnak:

- Uram, mindig gazdagoknál szállunk meg, ha utazgatunk. Háljunk meg most ennél a pásztornál!

A padisah gondolkozott, gondolkozott, aztán beleegyezett. Odalovagoltak a kunyhóhoz. A pásztornak volt kilenc fia, egyik kicsi, a másik még kisebb. Az udvaron játszottak, és látták, hogy lovasok közelednek a házhoz. A legidősebb befutott a házba:

- Két dervis van itt, apám.

A pásztor kiállt a küszöbre, meghajolt a lovasok előtt, lesegítette őket a lóról, és így szólt:

- Dervis atyák! A vendég Allah küldötte. Gyertek be, pihenjete és egyetek!

A padisah és a nagyvezír bement a viskóba. Szegény volt a pásztor, csak egy báránya volt. Levágta hát azt az egyet, és saslikot sütött a vendégeknek. Megkóstolta a padisah, amit a pásztor készített, és azt mondta:

- Soha életemben ilyen jót nem ettem. Mondd meg nekem, te derék ember, hogy készítetted el?

- Csak mi, pásztorok, tudunk saslikot csinálni, dervis atyám. Ez a művészet nagyapákról apákra száll, apákról unokákra. Engem is apám tanított saslikot sütni, de tudom, ezt még a padisah is megkóstolhatja!

Este lett. A pásztor ágyat vetett a vendégeknek, és mind lefeküdtek aludni. Reggel, mikor a padisah meg a nagyvezír felébredt, a pásztor mondta nekik, hogy az éjjel megszületett a tizedik fia.

- Mutasd meg nekünk a kisfiút! - kérte a padisah.

Bevitte a pásztor a gyereket, kitakarta, és megmutatta a vendégeknek. Egészséges, szép gyerek volt, a vállán nagy anyajegy.

---

⁴ Dervis: szerzetes

A pásztor elmondta a vendégeknek, hogy egy öreg boszorkány azt jövendölte, hogy a kisfiú majd a padisah egyetlen lányát veszi feleségül. Tudta már a padisah, hogy ez az a fiú, akiről a bölcsök beszéltek, és elkezdte törni a fejét, hogy miképp veszejthetné el.

A pásztor meg közben elkészítette az ételt, és hívta a vendégeit:

- A dervisek szerencsét hoznak a házra. Üljetek asztalhoz, kedves vendégek!

Hanem a padisah így szólt:

- Addig nem eszem a kenyerekből, emberséges ember, amíg nem teljesíted a kérésemet.

- Nincs nekem semmim, dervis atyám, amire neked szükséged lehetne - sietett a válasszal a pásztor. - Egyél előbb, aztán majd beszélünk róla.

- Nem, derék ember, amíg meg nem ígéred, hogy teljesíted a kérésemet, nem nyúlok az ételhez.

A pásztor gondolkozott, gondolkozott, aztán beleegyezett. A vendégek ettek, aztán a padisah azt mondta:

- Megígérted, hogy teljesíted a kérésemet.

- Szólj hát, dervis atyám, mit kívánsz?

- Öreg ember vagyok, nincs fiam. Add nekem a legkisebbet! Te szegény vagy, nálam meg jó dolga lesz. Annyi aranyat adok érte, amennyi a súlya.

- Ki hallott már olyat, hogy valaki az édes fiát idegennek adja!

- Hiszen megígérted, hogy teljesíted a kérésemet.

Bement a pásztor a feleségéhez, hogy meghányja-vesse vele a dolgot, a felesége meg azt mondja neki:

- Hát ha egyszer megígérted, hogy teljesíted a kérését, add oda a fiút, hiszen a többinek se tudunk enni adni. Az aranyon felneveljük őket, a legkisebbiknek meg nagy szerencsét jósoltak. Láthatod, ott a vállán az anyajegy, a szerencse jele. Idegeneknél se lesz rossz dolga.

Rátették a gyereket a mérleg egyik serpenyőjére, a másikra meg a padisah szórta az aranyat, míg csak egy vonalba nem billent a két serpenyő. A pásztor megkapta az aranyat, a padisah pedig fogta a gyereket, és nagyvezírestől útnak eredt. Egy másik faluban talált egy mesterembert, megkérte, hogy csináljon egy faládikát. A mester megcsinálta a ládikát, a padisah fogta a kisfiút, és mentek tovább.

Sokáig mentek-e, nem-e, nem tudjuk, egyszer elérkeztek egy folyóhoz. A padisah beletette a kisfiút a ládikába, a ládikát beledobta a vízbe...

Teltek-múltak az évek. Egyszer a padisah elment vadászni. A kísérete elmaradt tőle, egyedül lovagolt az erdőben. Ment, ment, egy folyóhoz ért, a folyóban fiatal férfiak fürdöttek. Megállt a padisah, elnézegette, mint hancúroznak, úszkálnak a legények, várta a szolgálait. Egyszer csak meglátja, hogy az egyik legénynek anyajegy van a vállán.

Eszébe jutott a padisahnak az a gyerek, akinek a születésekor azt jövendölték, hogy a padisah egyetlen lányát veszi el feleségül. De csak nem akarta elhinni, hogy ez az, hiszen azt a gyereket ő beledobta a folyóba. Odalovagolt a fiúhoz, és azt kérdezte:

- Ki fia vagy, te legény?

- A molnáré - felelte a fiú.

- Gyere, mutasd meg az apád házát!

A fiú elvezette a padisahot a malomhoz. A molnár elébük ment.

- Szálem Alejkum - köszönt neki a padisah.

- Alejkum szálem - felelte rá a molnár. Nem ismert rá a padisahra, mert az, ha vadászott, nem viselt díszes öltözetet. - Légy a vendégem, derék ember! A vendég szerencsét hoz a házra.

A padisah leszállt a lováról, és bement a molnár házába. Ettek, aztán a padisah azt kérdezte a házigazdától:

- Van sok gyermeked?

- Nincs nekem, csak az az egy, aki idevezetett a házamhoz. Őt is Allah küldte nekem tizenhét esztendővel ezelőtt. Egyszer megállt a malom. Nézem a malomkereket, hát látom, hogy valami ládika akasztotta meg. Kivettem onnan a ládikát, kinyitottam, és egy kisfiút találtam benne. Fiamnak fogadtam.

„No, hát akkor ez az” - gondolta a padisah, és így szólt a molnárhoz:

- Én vagyok ennek az országnak a padisahja. Szeretnék üzeni a nagyvezírnek, küldd el a fiadat a palotába a levéllel!

A levélbe meg azt írta a padisah: „Ezt a fiút, aki átadja neked a levelet, azonnal ölesd meg! Ha nem teljesíted a parancsodat, tömlöcbe vettetlek” Odaadta a levelet a fiúnak, és azt mondta:

- Itt van tíz arany, eredj be a városba, keresd meg a palotámat, add át ezt a levelet a nagyvezírnek! De meg ne mutasd senkinek, csak magának a nagyvezírnek!

Fogta a fiú a levelet, és elindult a város felé. Mikor odaért, meglátott egy gyönyörű kertet. Abban a kertben gyakran sétálgatott a padisah szépséges lánya a rabnőivel. Mikor a fiú a kerthez ért, épp ott volt a hercegnő. A fiú soha életében nem látott ilyen szép lányt. Bámulta, bámulta, de csak nem tudott betelni vele. Azután eszébe jutott a levél, és mondta, hogy neki be kell mennie a padisah palotájába.

A padisah lánya ránézett, és mintha villám sújtotta volna - olyan szép volt a fiú.

- Miért kell a padisah házába menned?

- Át kell adnom egy levelet a nagyvezírnek.

- Mutasd meg azt a levelet! - kérte a hercegnő.

Nem felejtette el a fiú a szigorú parancsot, de mikor megtudta, hogy a padisah lánya áll előtte, mégis odaadta neki a levelet.

A hercegnő elolvasta, gondolkozott egy kicsit, megkérte a fiút, hogy várjon, és írt egy másik levelet. Abban a levélben pedig ez volt: „Nagyvezír, azt a fiút, aki ezt a levelet átadja, fogadd be a palotába, öltöztess pompás ruhába, és add hozzá feleségül a lányomat! Csapj nekik olyan fényes lakodalmat, amelyet még nem látott a világ! Ha nem teljesíted a parancsodat, megöletlek.”

Odaadta a levelet a fiúnak a padisah lánya, és megmondta, hol találja meg a nagyvezírt. Bement a fiú a palotába, meg akarta keresni a nagyvezírt, de az őt nem eresztette:

- Mi dolgod neked a nagyvezírral, te legény?

- Át kell adnom neki a padisah levelét.

- Add csak ide azt a levelet, majd mi átadjuk!

- Nem adom, a padisah azt mondta, hogy csak a nagyvezír kezébe adhatom.

A nagyvezír elolvasta a levelet, és nyomban kiadta a parancsot. A pásztor tizedik fiát pompás ruhába öltöztették, még szebb lett, mint annak előtte. Hét nap, hét éjszaka állt a lakodalom.

Eltelt még néhány nap, hazajött a padisah.

- Teljesítetted a parancsodat? - kérdezte.

- Már hogyan teljesítettem volna, uram, olyam fényes lakodalmat csaptunk, amelyet még nem látott a világ.

- Miféle lakodalmat?

- Hát amiről a levélben írtál. A fiút, aki hozta, összeházasítottam a lányoddal.

A padisah elvörösödött mérgében, de nem volt mit tenni. Rájött, hogy valaki kicserélte a levelét, és bizony a pásztor tizedik fia az ő egyetlen lányának a férje. „Beteljesült, amit a bölcsök jövendöltek - gondolta a padisah. - Úgy látszik, aminek meg kell lenni, azt el nem kerülhetjük.”

Hát így menekült meg a haláltól a fiú, és még a boldogságát is megtalálta.

Aszlán

Egyszer volt, hol nem volt egy szegény öregasszony. Mindennap kijárt az erdőre rőzsét szedni, bevitte a városba, és eladta.

Egyszer, mikor így rőzsét szedett az erdőn, betévedt a sűrűbe. Hallja ám, hogy a közelben felüvölt egy oroszlán. Az asszony nem ijedt meg, széthajtotta az ágakat, meglátott egy tisztást, hát a tisztáson egy hatalmas oroszlán fekszik, és egy kisfiút szoptat. Az öregasszony nagyon elcsodálkozott, de gondolta, már csak megnézi, mi lesz ebből. Az oroszlán megetette a gyereket, és eltűnt a sűrűben. A kisfiú egyedül maradt.

Az asszony előjött a fa mögül, szép csöndesen odament a kisfiúhoz, és felvette az ölébe. A kisfiú megölelte, nem félt tőle, hozzásimult. Az asszony gondolkozott egy kicsit, és döntött: „Már csak nem hagyom itt az erdőben, hazaviszem.”

Attól fogva a kisfiú az öregasszonynál lakott. Ha a fiú felől kérdezték az asszonyt, azt felelte, hogy az az ő árva unokája, Aszlánnak hívják. A szomszédok sajnálták az árvát, gyakran vittek neki tejet. Az öregasszony meg csak járt az erdőre, rőzsét szedett, eladta a rőzsekötegeket a városban. Így éldegéltek. A kisfiú nőttön-nőtt.

Tizennégy éves korára már öles termetű volt. Se gyerek, se felnőtt férfi le nem gyűrhetette a verekedésben. Mindenkit legyőzött. Az öregasszony elszólhatta magát, hogy Aszlánt az erdőben találta, mert a rossz emberek suttozni kezdtek:

- Jaj nekünk, erdei vadat tápláltunk a tulajdon romlásunkra...

És egyszer összeálltak, és elmentek panaszsra a padisahhoz, hogy Aszlán mindenkibe beleköt, és az emberek félnek tőle. A padisah meghallgatta őket, és megparancsolta, hogy küldjenek el Aszlánért. Mikor Aszlán megjelent előtte, megkérdezte tőle:

- Ki fia vagy?

- A rőzseáros öregasszony unokája vagyok.

- Miért kötsz bele gyerekekbe, felnőttekbe, mindenkibe?

- Én nem kötök bele senkibe. Ők akarnak birkózni velem, és én legyőzöm őket.

Hívatta a padisah a legerősebb testőreit, és megparancsolta, hogy verekedjenek meg Aszlánnal. Aszlán egytől egyig mindet legyőzte. Látta a padisah, hogy milyen nagy erejű a fiú, és azt gondolta magában: „Ilyen pajtás kellene az én fiamnak!”

- Nem akarnál itt maradni az udvarban, Aszlán? - kérdezte tőle. - Az öreganyó magamagát is alig bírja táplálni, nálam meg jó dolgod lesz. Azt akarom, hogy légy a fiam, Mirza Mahmud pajtása.

- Szívesen itt maradok. Csak a jó öreganyó is hadd lakjon itt. Úgyis egész életében abban a düledező viskóban senyvedezett.

A padisah beleegyezett. Attól fogva Aszlán meg az öreganyó, aki felnevelte, a palotában lakott.

Mirza Mahmud és Aszlán úgy összebarátkozott, hogy egy napig se bírták ki egymás nélkül.

Egyszer tavasszal lovaglőversenyt rendezett a fiatalság. Aszlán meg Mirza Mahmud is elhatározta, hogy szerencsét próbál. Az egész város odasereglett az ünnepségre. Köztük a padisah főemberei is, az előkelők, a vezérek, a kereskedők.

A játék szabályai szerint a versenyzők a kijelölt helyre léptettek, és egy vonalba igazították a lovuk fejét. A padisah jelére majd arra a helyre vágtatnak, ahol a nézőközönség összegyűlt. Aki először odaér, az a legjobb dzsigit.⁵

A padisah megadta a jelt, és két lovas mindjárt kivált a csoportból: Aszlán és Mirza Mahmud. Fej fej mellett száguldottak a lovak, de a végén Aszlán mégis megelőzte Mirza Mahmudot. Ő lett a győztes.

- Dzsigit, dzsigit! - kiabálta a közönség.

És piros selyemkendőt kötöttek az Aszlán lóva nyakára.

Ez bizony nem tetszett Mirza Mahmudnak. Odament Aszlánhoz, és azt mondta neki:

- Hogy mertél megelőzni, te erdő fattya!

Aszlán nagyon megbántódott.

A lovaglőverseny után lakomát rendeztek a legjobb dzsigit tiszteletére. Asztalokat vittek a kertbe, a padisah szolgálói jóltartották a vendégeket. Csak Aszlán nem volt sehhol. Kardot, pajzsot vett magához, lóra kapott, elment.

Mirza Mahmud észrevette, hogy eltűnt Aszlán. „Minek is bántottam meg” - gondolta, és a keresésére indult, de sehhol se találta. Eszébe jutott, hogy megnézi, vajon az Aszlán lóva a helyén van-e, és a lovász megmondta, hogy Aszlán ellovagolt, s azt is megmutatta a padisah fiának, hogy merre. Mirza Mahmud megparancsolta, hogy neki is nyergeljenek lovat. Lóra kapott, és nyargalt Aszlán után.

Aszlán közben mind messzebb jutott a várostól. Észrevette, hogy elfáradt a lóva, gondolta, megáll, megpihenteti. Egyszerre porfelhőt látott az úton, lódobogást hallott.

„Biztosan engem üldöznek” - gondolta.

De csak Mirza Mahmud volt az. Odarúgattott Aszlánhoz, és így szólt:

- Bocsáss meg, barátom! Soha többet nem sértelek meg. Gyere haza!

- Nem, Mirza Mahmud, nem való vagyok én a padisah fiához. Nem megyek vissza többet a palotába.

Akárhogy kérlelte Mirza Mahmud, a büszke fiú hajthatatlan volt. Akkor aztán Mirza Mahmud azt mondta:

- Ha te nem jössz vissza, én se megyek vissza, veled tartok.

- Nem illik neked egy erdei fattyúval kószálni a világban. Te a padisah fia vagy, és magad is padisah leszel.

Mirza Mahmud sírva fakadt, és azt mondta Aszlánnak:

- Hát akkor vedd el a kardomat, és vágd le a fejemet, de én akkor se tágítok tőled. Ahova te mégy, odamegyek én is.

---

⁵ Dzsigit: harcos

Így aztán kettesben mentek tovább. Lovagoltak egy nap, lovagoltak két nap. Látja Aszlán, hogy Mirza Mahmud el-elbólint a nyeregben. Épp egy selyemfüvű rét mellett lovagoltak.

- Fáradt vagy, Mirza Mahmud - szólt Aszlán -, meg a lovaknak is ideje megpihenni. Álljunk meg itt ezen a réten, hadd legeljenek a lovak, te meg feküdj le aludni. Én majd őrködöm.

Úgy is tettek. Nem tudták, hogy az a rét öt testvére, öt óriásé. Ősszel erről a rétről kaszálták a fűvet a lovaiknak az óriások.

Az öt óriás háza a hegyen volt. Meglátták, hogy idegen lovak legelnek a réjükön, és haragra lobbantak. Szóltak a legfiatalabbnak:

- Eredj már, kötözd meg azokat a pimasz fickókat, akik ott dúlják a rétünköt, és hozd ide őket, hadd lássuk el a bajukat!

A legfiatalabb óriás kitepelt tövestül egy nagy fát, a vállára hajította, és kiment a rétre.

Ahogy meglátta Aszlánt és Mirza Mahmudot, már messziről rájuk kiáltott:

- Hé, ti léhűtők, hogy meritek a mi rétünkön legeltetni a lovakat!

Aszlán meghallotta a nagy kiabálást, és azt gondolta magában: „Ha Mirza Mahmud felébred, megijed” - és elébe ment az ordítóznak. Ahogy közelebb ér, látja ám, hogy micsoda rettenetes óriás az: a feje a felleget veri, a vállán egy egész szálfá. De nem ijedt meg.

- Miért kiabálsz, atyámfia? Ha egy arany ára kárt csináltunk neked, hát itt van érte tíz, csak ne pörölj!

- Még feleselsz is velem? - kiáltotta az óriás, meglóbálta a fát, és Aszlán felé hajította.

Aszlán kitepelt előle, mellette zúgott el a fa. Elkapta Aszlán az óriás gallérját, és úgy belevágta a rét mellett levő mocsárba, hogy nyakig belesüppedt. Ordított az óriás, ahogy a torkán kifért:

- Mentsetek meg, elpusztulok!...

Aszlán rákiáltott:

- Ha el nem hallgatsz, belefojtlak!

Az óriás elhallgatott, és Aszlán visszament a mélyen alvó Mirza Mahmudhoz.

A dühös óriások várták, csak várták legkisebb testvérüket, de nem jött.

- Úgy látszik, túl sok szót veszteget a mi testvérünk ezekre a csavargókra - szólt a legidősebb fivér. - Eredj már - fordult a negyedik testvérhez -, húzd meg a fülét, azokat a jöttmenteket pedig kötözd meg és hozd ide!

A negyedik óriástestvér kitepelt egy tölgyet tövestül, a vállára vetette, és kiment a rétre. Ő is már nagy messziről kiabálta:

- Hogy meritek összetipratni a rétünköt? Majd megtanítalak én benneteket!

Aszlán meghallotta, elébe ment, így szólt hozzá:

- Minek kiabálsz annyira, atyámfia? Útonjárók vagyunk, nem tudtuk, hogy a ti réteteken pihenünk meg. Ha egy arany ára kárt tettünk benne, hát itt van érte tíz!

Hanem az óriás rákiáltott:

- Még feleselsz is velem?

Azzal meglóbálta a tölgyet, és Aszlán felé hajította. Aszlán kitért előle, a fa elzúgott mellette. Aszlán odafutott az óriáshoz, megkapta, földig hajtott egy magas fát, a hegyibe ültette, aztán elengedte a fát, és megfenyegette az óriást:

- Ha ordítasz, járhatok még rosszabbul is!

Az óriás mind a két kezével belekapaszkodott az ágakba, hogy le ne essen, és hallgatott.

A három idősebb óriás várta, várta a fiatalabb testvéreit, de nem jöttek. Azt mondja a legidősebb óriás:

- Úgy látszik, testvéreim, valami baj lehet, hogy egyik se jön. Menjünk el együtt, nézzük meg, mi történt.

Kiment a három óriás a rétre. Aszlán eléjük szaladt. A legidősebb óriás azt kérdi tőle:

- Idejött a két testvérünk, nem láttad őket?

- Látni éppen láttam. Furcsa szerzetek: ordítanak, pörölnek, fákkal hajigálóznak.

- De hát hol vannak?

- Az egyik a mocsárban, mert belevágtam. Gyertek, megmutatom!

Az az óriás, amelyik nyakig ült az ingoványban, rimánkodni kezdett, mikor meglátta a bátyjait:

- Mentsetek meg, húzzatok ki innen!

A testvérei kiteptek egy fát tövestül, odanyújtották neki az egyik végét, a másikonál fogva húzni kezdték. Húzták, húzták, de csak nem bírták kihúzni. Akkor Aszlán odébb küldte az óriásokat, megfogta a fát, és rákiáltott a mocsárba ragadt óriásra:

- Jól megfogd a végét, mert belefajtlak!

Megijedt a legkisebbik óriás, jól belekapaszkodott az ágakba, Aszlán meg fél kézzel kirántotta az ingoványból.

Az idősebb óriások elcsodálkoztak, hogy Aszlán ilyen erős, és megkérdezték:

- Hát a másik testvérünk hol van?

- Az is olyan csúnyán ordított, mint ez. Felültem a fa hegyébe. Gyertek, megmutatom!

Megmutatta nekik, melyik fán ül a másik testvérük. Az aztán, ahogy meglátta a bátyjait, rimánkodni kezdett:

- Vegyetek le hamar, elfáradt a kezem, alig bírok már kapaszkodni! Mindjárt letörik az ág, leesek, szörnyethalok!

A négy óriás megfogta a fát. Húzzák erősen, de a fa meg se rezdül, nem hajlik meg. Látta Aszlán, hogy nem tudják meghajlítani a fát, félrelökte őket, és fél kézzel földig hajlította a fát. Levette az óriást, a testvéreit meg kinevette:

- Látom, no, ma nem ettetek piláfot! Itt a két ordító testvéretek! Aztán máskor ne így fogadják a vendéget!

Az óriások egészen elképedtek, hogy milyen erős Aszlán. „Meg kell hívni magunkhoz ezt az embert meg a pajtását, össze kell barátkozni velük. Szükség lehet még rájuk” - gondolta a legidősebb.

- Mi öten vagyunk testvérek, gyertek hozzánk lakni, leszünk heten - mondta Aszlánnak.

- Ha felébred az öcsém, megbeszélem vele - felelte Aszlán.

Az óriástestvérek elmentek, Aszlán meg várta, hogy Mirza Mahmud felébredjen.

No hát egyszer csak felébredt, Aszlán elmondta neki, hogy volt, mint volt, és megkérdezte tőle, akar-e az óriásoknál lakni.

- Te dönts el, Aszlán. Ahogy mondod, úgy lesz - felelte Mirza Mahmud.

Lóra ültek, felmentek az óriásokhoz. Mind az öt testvér eléjük ment. És Aszlán meg Mirza Mahmud ott maradt náluk. Együtt laktak, együtt vadásztak. Egyszer a legidősebb óriás gondolt egyet, és így szólt a testvéreihez:

- Hallgassatok ide, fivéreim, mi jutott eszembe! Ha Aszlán megharagszik ránk, mindannyiunkat megöl. Olyan erős, akár az oroszlán. Jó lenne szépszerével megszabadulni tőle.

Összedugták a fejüket az óriások, tanakodtak, hogy mint szabadulhatnának meg Aszlántól. Először a legkisebb óriás szólalt meg:

- Én úgy gondolom, hogy mikor Aszlán elalszik, vágjuk le a fejét.

- Igen ám, de ha egy csapásra nem sikerül, mindannyiunkat megöl! - szólt a másik.

Elhatározták, hogy még gondolkoznak a dolgon. Gondolkoztak, gondolkoztak, aztán megint csak összedugták a fejüket. Ezúttal a legidősebb testvérnek jutott eszébe valami:

- Menjünk vadászni vele együtt, és őt hagyjuk ott a szűk torkú szurdokban. Aztán odahajtjuk az erdei szörnyet, aki két testvérünket, a hatodik meg a hetedik fivérünket megölte, az széttépi Aszlánt, Mirza Mahmuddal meg magunk is elbánunk.

Úgy is tettek. Másnap az óriások meg Aszlán elmentek vadászni. Útközben a legidősebb óriás azt mondja Aszlánnak:

- Ma a hegyekben vadászunk, ott sok az antilop. Te maradj a barlangban, mi meg arrafelé hajtjuk az antilopokat.

- Jól van - egyezett bele Aszlán, mit sem sejtve.

Felmentek arra a helyre, ahol a szörny lakott, és Aszlánt otthagyták a szurdokban. Felmásztak a fára, kiabáltak, lármáztak. Hamarosan nagy zúgás, recsegés-ropogás támadt. Jött a szörny, összetördelt mindent, ami útjába akadt. Berontott a barlangba, egyenesen oda, ahol Aszlán állt. Megörültek az óriások, és hazamentek. Biztosra vették, hogy a szörny széttépi Aszlánt. De nem úgy lett. Aszlán sokáig viaskodott a szörnyeteggel, és legyőzte. Aztán felment a hegytetőre, hát látja, hogy az óriások hazafelé tartanak.

Rájuk kiáltott:

- Hé, hová mentek? Nézzétek meg, hogy antilop helyett micsoda szörnyet ejtettem el!

Megijedtek az óriások nagyon, hogy Aszlán hangját hallják, és a legidősebb azt mondta:

- Még a szörnyet is legyőzte! Láthatjátok, mit vettünk a nyakunkba!

Másnap Aszlán otthon maradt ebédet főzni, az óriások és Mirza Mahmud pedig elmentek vadászni. Aszlán fát vágott, tüzet rakott, és nekilátott ebédet főzni. Mikor elkészült az ebéd, ledőlt egy kicsit. Hirtelen kinyílt az ajtó, és egy alacsony termetű, fehér szakállú öregember lépett a szobába. Felkeltette Aszlánt, és ravaszul mosolyogva így szólt hozzá:

- Gyere, te nagy erejű, verekedjünk meg! Ha én győzök, megeszem az ebédet, amit készítettél, ha te győzöl le engem, levághatod a fejemet a kardoddal.

Aszlán ránézett az öregre, és elnevette magát:

- Minek verekedjünk, adok én neked húst, egy teli tányérral, egyél, amennyi jólesik.

- Nem én, majd csak azután, ha földhöz teremtettelek!

Aszlán elcsodálkozott, hogy milyen bátor az öregember, és csak annyit mondott:

- Hát ha annyira akarod, nem bánom, verekedjünk!

Birkózni kezdtek. Aszlán mindjárt látta, hogy nagyon erős az öreg, ha kicsi is. Valahányszor elkapta, mindig kisiklott a markából. Hanem azért Aszlán csak ügyesebb volt, megkapta az öreget, kicsit megemelte, és két vállra fektette. De ahogy egy kicsit gyengébben szorította, az öreg kiszakította magát a kezéből, és kiugrott a házból. Aszlán felkapta a piszkavasat, és utána eredt. Utol is érte, de az ösvényen volt valami nyílás a földben, és az öreg belebújt. Aszlán utánavágta a piszkavasat, és el is találta a lábán, de mire odaért a lyukhoz, az öreg már nem volt sehol.

Hamarosan megjöttek a vadászok. Aszlán adott nekik ebédet, és elmondta, mi történt.

Elvezette az óriásokat meg Mirza Mahmudot ahhoz a lyukhoz, amiben az öreg eltűnt.

Az óriások meg elmondták, amit tudtak:

- Az öregember a föld alatti birodalom ura. Föld alatti palotájában két szépséges lány sínylődik. Mi el akartuk venni őket az öregtől, de egyikünk se tudta legyőzni. Te most megsebesítetted, így már könnyebb lesz elbánni vele. Te vagy köztünk a legerősebb, Aszlán, menj le a föld alatti birodalomba, szabadítsd ki a szépséges lányokat!

Aszlán ráállt, az óriások meg örvendeztek: most aztán megszabadulnak tőle.

Kötelet kötöttek egy fához, Aszlán leereszkedett a kötélen. Ahogy ereszkedett lefelé, körül nézett, meglátta a föld alatti palotát. A palota előtt tűz égett, a tűz körül két szépséges lány sürgött-forgott. Nem messze tőlük ott állt az öregember, a föld alatti birodalom ura.

Az öreg észrevette Aszlánt, és dühbe gurult. Felugrott, rárohant Aszlánra. Aszlán nem ijedt meg, nem hátrált. Sokáig viaskodtak. És legyőzte Aszlán a gonosz öreget. Azután feltekintett, látta, hogy a lányok messzire elfutottak ijedtükben.

- Ne férjetez, azért jöttem, hogy segítsék rajtatok! Gyertek velem! - nyugtatta meg őket Aszlán.

A lányok vele mentek. Aszlán elmondta nekik, hogy kicsoda, honnan jött, hogy hívják, hogy került a föld alatti országba. Említette az óriásokat is.

- El akartak venni benneteket a gonosz öregtől, de nem tudták legyőzni.

A lányok összenéztek, és azt mondták:

- Ne higgy az óriásoknak! Ismerjük őket, ők hoztak el bennünket a szülői házból, magukhoz, szolgálnak. Aztán ők maguk ajándékoztak a gonosz öregnek, váltságdíjul.

Odaértek arra a helyre, ahol a kötélen vége lógott. A lányok kérlelték Aszlánt:

- Te mássz fel elsőnek, mert aztán az óriások téged itt hagynak, és bennünket megint ott tartanak maguknál szolgálnak.

- Már hogy hagynálak itt benneteket a föld alatt? Bizony nem megyek fel elsőnek!

Sokáig kérlelték a nővérek Aszlánt, de csak nem akart elsőnek felkapaszkodni. Az idősebbik nővér végül így szólt:

- Ha az óriások itt rekesztenek a föld alatt, el ne felejtse, amit most mondok! Minden pénteken jön ide két juh: egy fekete meg egy fehér. Egész nap legelésznek a réten, azután öklelőzni kezdenek. Addig-addig öklelőznek, míg a fehér feketévé nem változik, a fekete meg fehérré. Jól jegyezd meg, melyik volt a fehér bárány, annak ugorj a hátára, és kivisz a napvilágra. De ha összecseréled őket, és arra ülsz, amelyik először fekete volt, az még mélyebbre visz a föld alá.

Aszlán megköszönte az idősebb nővérnek a jó tanácsot, megrántotta a kötelet, így adott jelt az óriásoknak, hogy most már húzhatják felfelé, amint megállapodtak, mikor Aszlán lement a föld alá. A testvérek felhúzták a lányokat, és megint leeresztették a kötelet. Aszlán próbára akarta tenni őket, követ kötött a kötélre, és jelt adott, hogy lehet felfele húzni. Egy darabig csak emelkedett felfelé a kő, de aztán hirtelen visszahullott: az óriások, abban a hiszemben, hogy Aszlánt húzzák fel, elvágta a kötelet.

Aszlán ottrekedt a föld alatti országban. Eszébe jutott a nagyobbik nővér tanácsa, gondolta, hogy megvárja a pénteket.

Eltelt egy nap, el a másik, péntekre virradt. Korán reggel a palota előtt, a réten megjelent a két bárány: a fekete meg a fehér. Egész nap legelésztek, hanem estefelé öklelőzni kezdtek. Sokáig öklelöztek. A fekete bárány fehér báránnyá változott, a fehér meg feketévé. Csakhogy Aszlán nem vette észre, hogy mikor történt a dolog. Mit volt mit tenni, csak úgy találmra felült annak a báránynak a hátára, amelyik közelebb esett hozzá, és az a bárány még mélyebbre vitte a föld alatti birodalomba.

Aszlán körülnézett, meglátott egy utat, azon elindult. Ment, mendegélt, látott egy szántóvetőt a mezőn. Az öreg szántó vető két ökrrel szántott. Aszlán tisztelettel köszöntötte, de az öreg ijedten a szájára tette az ujját, és azt mondta:

- Csöndesen, vándor, lakik itt két rettenetes dzsinn. Ha meghallják a hangunkat, iderepülnek és felfalják az ökreimet. Ül le, adok enned.

Aszlán leült, az öreg adott neki egy darab kenyeret meg aludttejet. Aszlán megette a kenyeret, az aludttejet, aztán azt mondta:

- Pihenj egy kicsit, majd én szántok addig.

Megfogta az eke szarvát, és rákiáltott az ökrökre, ahogy a torkán kifért. Az öreg odafutott hozzá, és megint rimánkodni kezdett:

- Csöndesen légy, jóember, mert különben iderepülnek a dzsinnek, és mind a ketten pórul járunk.

De Aszlán nem hallgatott rá. Szántott és kiabált az ökrökre.

Egyszer csak forgószél kerekedett, megrengett a föld: két dzsinn viharzott az öregember mezeje felé. Megijedt nagyon az öreg, hanem Aszlán elébük ment. Mikor rátámadtak, a bal kezével elkapta az egyiket, a jobb kezével a másikat, összeverte a homlokukat, és elhajította őket, egyiket erre, másikat arra. A dzsinnek többet fel se keltek, Aszlán meg szántogatott tovább. Látta az öreg, hogy elbánt Aszlán a dzsinnekkel, odament hozzá, és megkérdezte tőle:

- Ki vagy te? Honnan jöttél ide? Hisz ezek a dzsinnek az egész vidéket elpusztították, te meg egy szempillantás alatt legyőzted őket. Honnan jössz, te bátor legény?

- Én a fényes napvilágról. Segíts visszajutnom a földre, apó!

- Szívesen segítenék, de nem tudok - felelte az öreg. Aztán gondolkozott egy kicsit, és hozzátette: - A forrásunkat egy rettenetes sárkány kerítette hatalmába. Minden héten két üst húst visznek neki meg egy lányt. Mikor a sárkány odébb megy, hogy felfalja a húst és elnyelje a lányt, mindenki odarohan a forráshoz vizet venni. Már minden lányt megevett a sárkány,

most már a padisah lánya kerül sorra. Épp ma viszik el a sárkánynak. A padisah azt se tudja, hova legyen bánatában. Kihirdette az egész országban, hogy annak adja a fele királyságát, aki legyőzi a sárkányt. Eredj el a forráshoz, hiszen nagyon erős vagy, és ha legyőzöd a sárkányt, a fele királysága helyett kérj tőle egy fehér kancát. Csak az vihet ki a fényes napvilágra. Nesze, itt egy zsák birkagyapjú, vidd magaddal, attól nagyon félnek a sárkányok.

Aszlán figyelmesen meghallgatta az öreg tanácsát, megköszönte, és elindult a forráshoz.

Ahogy odaér, látja ám, hogy ott már sokan vannak, cipelik a vállukon az üstöket. A sokadalom mögött ott rejtezkedik a padisah lánya, forró könnyeket hullajt.

Az emberek letették az üstöket, a lány odaállt az üstök mellé. Aztán az emberek elmentek, a lány egyedül maradt. És akkor egy óriási odúból előmászott a sárkány. Odamászott az egyik üsthöz, és megette mind a húst. Azután odamászott a másikhoz. Azután elindult a lány felé. Aszlán a lány elé állt, eltakarta a sárkány elől. Akkor a sárkány eltátotta a pofáját, és rátámadt Aszlánra. Aszlán előkapta a birkagyapjús zsákot, és beletömte a sárkány pofájába. Míg a sárkány a nyakát tekergette, hogy valahogy kiköphesse a gyapjút, Aszlán levágta a fejét. A lány meg közben hazafutott.

A padisah megtudta, hogy egy legény megmentette a lányát, és megölte a sárkányt. Kiadta a parancsot a szolgálainak:

- Vezessétek elébem azt a legényt, nekiadom a fele királyságomat, ahogy megígértem.

A szolgák elvezették Aszlánt a palotába. A padisah ünnepélyesen fogadta, és így szólt hozzá:

- Megesküdtem, hogy annak adom a fele királyságomat, aki megmenti a lányomat, és teljesítem is, amit megfogadtam.

Aszlán azt felelte:

- Dicső padisah! Nem kell nekem a fele királyságod, add ide inkább a fehér kancádat, hadd térjek haza!

- Inkább ette volna meg a sárkány a lányomat! - kiáltott fel a padisah. - Nem adhatom neked a fehér kancámat. Kérj, amit akarsz, csak azt ne! A fehér kanca drágább nekem, mint a fele királyságom.

Aszlán megsértődött, és elment. Sokáig ment, el is fáradt, lefeküdt pihenni egy nagy fa árnyékába. Elszundított, és félálmban valami csipogást meg suhogást hallott. Felütötte a fejét, felnézett a fára, hát látja ám, hogy egy nagy kígyó kúszik a madárfészek felé, és el akarja nyelni a fiókákat. Aszlán kihúzta a kardját, megölte a kígyót, aztán megint lefeküdt. Egyszer csak azt hallja, hogy valaki emberi hangon beszél mellette:

- Csak tudnám, ki mentette meg a fiókáimat, bizony meghálálnám!

Aszlán megörült:

- Én mentettem meg a fiókáidat, csodálatos madár!

- Köszönöm, jóember! Kívánj, amit akarsz, megteszem!

- Vigyél ki a föld alatti országból a fényes napvilágra!

- Hát az bizony nem könnyű, de ha egyszer megígértem, teljesítem a kérésedet. De te hozz nekem hét bárányfarkat meg hét tömlő vizet. Akkor majd felviszlek a föld alatti országból a fényes napvilágra.

Elindult Aszlán juhnyáját keresni. Ment, mendegélt, látta, hogy a hegyoldalon bárányok legelnek, kutyák vigyáznak rájuk, a pásztor meg odébb heverészik a fűben.

- Nem adnál el nekem hét bárányt? - kérdezte Aszlán a pászortól. - Adok mindegyikért egy aranyat.

Ráállt a pásztor az alkura, kiválasztotta a hét legszebbik bárányt, és levágta. Aszlán megnyúzta őket, tömlőt csinált a bőrből, levágta a farkukat, azt is magához vette. A pásztor jóltartotta Aszlánt saslikkal, aztán elbúcsúzkodtak. Futott Aszlán a csodálatos madárhoz. A madár már várta. Aszlán megmutatta neki, hogy mit hozott, és a madár így szólt:

- Ülj fel a hátamra, a vizestömlőket meg a bárány farkakat tedd magad mellé. Valahányszor kinyitom a csőrömet, dugj bele egy bárányfarkat, és öblítsd le vízzel! Ha elszalasztod azt a pillanatot, leesek, és mind a ketten elpusztulunk. Megjegyezted, amit mondtam?

Aszlán utánamondta, hogy mit kell csinálnia útközben, és a madár felszállt a levegőbe.

Sokáig repültek. A madár időnként hátrafordította a fejét Aszlán felé, és kítátotta a csőrét. Aszlán mindig egy bárányfarkat dugott a csőrébe, és leöblítette vízzel. Így tett hat ízben. Hanem hetedszerre elejtette a bárányfarkat. Abban a szempillantásban előkapta a kardját, lekanyarított egy darabot a bal lábikrájából, a bárányfarkok helyett azt dugta a madár csőrébe, leöblítette vízzel. Érezte a madár, hogy ez nem bárányfark, de nem szólt semmit, mert már nem sok volt hátra az útból.

Kirepült a fényes napvilágra, leszállt egy forrás mellé, hát látja ám, hogy Aszlán nem bír lábra állni.

- Tudom ám, hogy bárányfarkok helyett a tulajdon húsdot dugtad a számba, csakhogy én nem nyeltem le.

A helyére tette a lábikrát, körülhúzta a csőrét a seben, hát tüstént összeforrt. A madár elbúcsúzott Aszlántól, és repült vissza a fiókáihoz a föld alatti birodalomba.

Aszlán elindult megkeresni a szépséges lányokat meg Mirza Mahmudot. Elérkezett arra a helyre, ahol az óriások laktak, ment egyenesen a házukba.

Meg is lelte a lányokat meg Mirza Mahmudot. Mind a hárman rongyosak, fáradtak voltak: az óriások dolgoztatták őket, kenyéren és vízen tartották, gúnyolták, verték őket.

Megörültek mind a hárman, mikor meglátták Aszlánt, elmondták neki, mennyit szenvedtek. Aszlán szörnyű haragra gyúlt:

- Majd ellátom én az óriások baját, hogy ennyit kínoztak benneteket! Hol vannak? - kiáltott fel.

- Az erdőben. Vadásznak.

Aszlán kiment a házból, elindult megkeresni az óriásokat. Meg is találta őket egy magas hegyen, egy mély szakadék mellett. Ahogy az óriások meglátták, hogy Aszlán kivont karddal közeledik feléjük, rémületükben mind beleugráltak a szakadékba. Egy se jött ki többet.

Aszlán visszatért a két nővérhez és Mirza Mahmudhoz. Lovat nyergeltek, visszamentek Aszlán és Mirza Mahmud hazájába.

Ahogy hazaértek, nagy lakodalmat csaptak: a nagyobbik lány Aszlán felesége lett, a kisebbik Mirza Mahmudé. Mikor az öreg padisah meghalt, Mirza Mahmud lépett a helyébe, Aszlánból pedig nagyvezír lett.